Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитети ва халқ депутатлари шаҳар Советининг органи

Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган. № 156 (6.945) 1989 йил 8 июль, шанба. Баҳоси 3 тийин

Тонгги газеталарда

⊙ Ўртоқ М. С. Горбачевнинг Францияга қилган визити тугади. 6 июль куни совет делегациясининг раҳбари, КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Советининг Раиси М. С. Горбачев Варшава Шартномасида қатнашувчи давлатлар Сиёсий Маслаҳат Комитетининг навбатдаги кенгашида қатнашиш учун Бухарестга келди.

Бугун газеталарда М. С. Горбачевнинг Францияга қилган расмий визити учинчи ва якунловчи кунидаги учрашувлар ҳақида, кеча Руминия Социалистик Республикасининг пойтахтида ўз ишини бошлаган Варшава Шартномасида қатнашувчи давлатлар Сиёсий Маслаҳат Комитетининг навбатдаги кенгаши ҳақида расмий хабарлар берилган.

⊙ Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг президиумида 6 июль куни бўлиб ўтган кенгашда иқтисод фанининг республика халқ хўжалигини ривожлантиришга қўшадиган ҳиссасини ошириш йўллари кўриб чиқилди. Кенгашда республика академиясининг, ВАСХНИЛ Ўрта Осиё бўлимининг аъзолари, Тошкент олий ўқув юртларининг мутахассислари, план-молия органларининг, Меҳнат ва социал масалалар давлат комитети билан Нархлар давлат комитетининг, таъминот системасининг, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети аппаратининг масъул ходимлари қатнашдилар. Кенгаш ҳақидаги батафсил ҳисобот бугун республика газеталарида эълон қилинган.

СССР Олий Советининг биринчи сессиясида

СССР Олий Советининг 6 июлдаги мажлисида М. И. Шчадов СССР кўмир саноати министри лавозимига тавсия этилади.

М. И. Шчадов ўз нутқида тармоқ олдида турган вазифаларни ва ана шу вазифаларни рўёбга чиқаришда министрликнинг асосий юмушларини таҳлил этиб берди. Кўмир саноати, деб уқтирди у, мамлакат ёқилғи-энергетика комплексининг муҳим таркибий қисми бўлиб, ҳозир бу саноатда 2,7 миллион шахтёр банддир. Уларнинг меҳнати оғир ва хатарли.

Аввалги беш йилликда тармоқдаги аҳвол қониқарли эмас эди. Шу беш йилликда у бирмунча барқарор ишламоқда. Халқ хўжалиги эҳтиёжлари асосан таъминланмоқда, меҳнат унумдорлиги ўсмоқда.

Аммо ҳали ҳал этилмаган масалалар кўп. Ҳозирча кўмирнинг сифати етарлича юқори эмас. Бошқарув структурасини фаолроқ такомиллаштириш, корхоналарни йириклаштириш, уларга кенгроқ кўламда мустақиллик бериш зарур. Тармоқ 59 йилдан буён зарар кўряпти, иқтисодий ислоҳот шароитида бу муаммони шошилинч равишда ҳал этиш лозим.

А. И. Лукьянов мунозараларни бошлашдан аввал депутатларни яна бир бор вақтни тежашга, масаланинг моҳиятига қараб лўнда гапиришга, долзарб муаммоларни кўтариб чиқишга чақирди.

Муҳокама этилаётган масала юзасидан мунозарада депутатлардан **А. Л. Царевский, А. С. Цигельников, Т. К. Пупкевич, М. А. Миҳеев, Н. Д. Пивоваров** сўзга чиқдилар.

Н. И. Рижковга сўз берилади. Ҳозир М. И. Шчадов кўмир саноатига бошчилик қилиши лозим бўлган инсон эканига ишончим комил, деди у. Аммо, афтидан у кўмир саноати раҳбарларининг янги авлодини камол топтириш тўғрисида, ёш кадрлар ҳақида жиддий ўйлаши керак бўлади.

1985 йилда, биз министр тўғрисидаги масалани ҳал этаётганимизда, деб давом қилди ҳукумат бошлиғи, кўмир саноатида аҳвол оғир эди, мен Министрлар Советининг, Министрлар Совети Президиумининг мажлисларида иштирок этган эдим. Ҳар чоршанба куни президиумда кўмир саноатига тааллуқли масалалар кўриб чиқилар, кўпдан-кўп нутқлар сўзланиб таклифлар айтиларди. Аслини олганда ҳукумат ўз вақтининг ярмини халқ хўжалигининг икки тармоғи — кўмир саноати билан қора металлургияга ажратарди. Гап кўп бўлиб иш оз эди. Мана, янги одамлар — Колпаков билан Шчадов келишди. Гап-сўзлар анча камайиб, иш кўпайди. Биз ким кўмир саноати министри бўлиши ҳақидаги масалани ҳал этаётганимизда ишнинг кўзини биладиган бир киши, агар сизга кўмир керак бўлса, Шчадовни қўйинг, деди. Биз хато қилмадик деб ўйлайман, у ҳақиқатан ҳам кончилик ишининг барча нозик томонларини биладиган инсондир.

Сўнгра Н. И. Рижков кўмир саноатининг ҳал қилинмаган баъзи вазифаларига тўхталди.

Кўмирчилик касби, деди у, энг оғир ва ҳатто муайян даражада қаҳрамонона касбдир. Шу боисдан тармоқнинг эҳтиёжлари билан боғлиқ кўпгина масалалар тез ва жиддий равишда ҳал этилиши зарур.

Кўмир саноатида кўп иш қилинди. Жумладан, у илгари машинасозлик тармоғига ўтказилган эди.

Социал масалалар ҳозирги энг муҳим масалалардир, деб таъкидлади нотиқ. Шахтёрлар шаҳарлари ва посёлкаларини социал ривожлантириш соҳасида ғоят жиддий ҳаракат программаси даркор. Ечимларни — тармоқ, давлат ечимларини, СССР Олий Совети, унинг комиссиялари ечимларини топиш керак.

Н. И. Рижков кўмир балanси билан боғлиқ масалаларга тўхталиб, ҳозир мамлакатда кўмирнинг катта запаслари мавжудлигини қайд этиб ўтди. Бу нарса ўтган қиш фасли унча совуқ бўлмаганлиги билан боғлиқдир. Афтидан, шундай вазиятда кўпроқ эпчиллик қилиш керак, жумладан, кўмир запасларининг бир қисмини валютага сотиш, мамлакатимизда реализация қилиш мумкин. Ҳозир бизда одамларга қанча кўмир керак бўлса, шунча сотиш имконияти бор. Ҳолбуки, жуда ғалати вазият вужудга келиб қолмоқда: кўмир бору, аммо масалан, қишлоқларда, ишчи посёлкаларида кўмир йўқ. Бу муаммони ҳал этиш керак, у қанчалик тезроқ ҳал этилса шунчалик яхши.

Ҳукуматда Кўмир саноати министрлиги учун валюта тўғрисидаги масала ҳам кўриб чиқилади. Биз шахтёрларга кўмирни чет элга сотиш учун, тармоқни янада ривожлантиришда уларга нима зарур бўлса ҳамма нарсани сотиб олиш учун рухсат берамиз.

Тармоқни бошқариш услубини такомиллаштириш масалаларида ғоят катта потенциал имкониятлар мавжуддир, деб таъкидлади СССР Министрлар Советининг Раиси. Бир вақтлар, деди у, шахталар мустақилликдан батамом маҳрум этиб қўйилганида жиддий хато қилинганлигига ишончим комил. Эндиликда шундай системани топиш зарурки, бу система кўмир корхоналарига ишлаб чиқариш ҳамда социал масалаларни ҳал этишда ҳақиқатан ҳам тўла мустақиллик берадиган бўлсин.

Н. И. Рижков депутатларнинг кўмир корхоналари фойдаланаётган ерларни экин экиш учун ўз вақтида яроқли ҳолга келтиришни таъминлайдиган экологияга доир жиддий қонун ишлаб чиқиш тўғрисидаги таклифини қўллаб-қувватлади.

М. И. Шчадов кўпчилик овоз билан СССР кўмир саноати министри этиб тайинланади.

СССР химия ва нефтни қайта ишлаш саноати министри лавозимига тавсия этилган Н. В. Лемаевнинг номзодини муҳокама этиш таклиф қилинади.

Н. В. Лемаевга янги шароитда тармоқ қандай ишлаши кераклиги хусусида ўзининг концепциясини баён этиш имконияти берилади. Жумладан, қуйидаги маълумотлар, деди у, химиклар фаолиятининг миқёсларидан далолат беради: министрлик корхоналари неча ўн миллиард сўмлик юз мингдан зиёд номдаги маҳсулотларни ишлаб чиқмоқда.

Аммо ҳозир энг муҳими ишлаб чиқариш ҳажмларини шунчаки ўстиришда эмас. Нотиқ тармоқ ишидаги сифат ўзгаришлари боғлиқ бўлган масалаларни ҳал этишга муфассал тўхталди. Экология ва социал сиёсат биринчи даражали муаммолар қаторига қўйилди. Бутун халқ хўжалиги каби химия ҳам инсон манфаатларига қаратилиши, унинг талаб ва эҳтиёжлари тўлароқ қондирилиши учун ишлайдиган бўлиши керак.

Министр лавозимига номзод тармоқни техника билан қайта қуроллантиришни жадаллаштириш учун кўрилаётган чора-тадбирларга муфассал тўхталиб ўтди.

Министр лавозимига номзодни муҳокама қилишда депутатлардан **Г. И. Ревенко, В. А. Леончев, М. Ғ. Раҳимов, Н. П. Белоус, О. М. Нефедов, С. Н. Хожиев** ва бошқалар манфаатдорлик билан иштирок этдилар.

Н. В. Лемаевни СССР химия ва нефтни қайта ишлаш саноати министри этиб тайинлаш тўғрисида қарор қабул қилинади.

В. Г. Колесниковни СССР электрон саноати министри этиб тайинлаш тўғрисида таклиф киритилади.

Минбарда — **В. Г. Колесников.** У тармоқдаги аҳвол тўғрисида гапириб ва депутатларнинг шу билан боғлиқ саволларига жавоб қайтариб, жумладан бу тармоқ фан-техника тараққиётини жадаллаштириш учун ниҳоятда муҳим аҳамиятга эга эканлигини таъкидлади.

В. Г. Колесников электроника соҳасида Ғарбнинг илғор мамлакатлари билан рақобат қилишга интилиш зарурлиги хусусида шубҳа билдирди. Бизнинг мақсадимиз оддийроқ, у ҳам бўлса Ватан саноатининг эҳтиёжларини қондиришдан иборатдир, деди у. Шу муносабат билан номзод Совет Иттифоқи стратегик мулоҳазаларга кўра ва Ғарбнинг камситишдан иборат чеклашлари оқибатида ўз кучларига таянишга ҳамда бошқа социалистик мамлакатлар билан ҳамкорликни чуқурлаштиришга мажбур эканлигини уқтириб ўтди.

Мунозараларда сўзга чиққан депутатлар **Р. И. Никитин, Е. Д. Дога, Ф. М. Бурлацкий, Е. П. Велихов, Н. Н. Медведев,** жумладан, халқаро ҳамкорликни бутун чоралар билан кенгайтириш ва чуқурлаштириш зарурлигини таъкидладилар, чунки, уларнинг фикрича, акс ҳолда биз электроника соҳасидаги мавжуд қолоқликни бартараф этишга муваффақ бўла олмаймиз.

Сессия В. Г. Колесниковни СССР электрон саноати министри этиб тайинлайди.

Депутатлар СССР электр техника саноати ва асбобсозлик министри лавозимига тавсия қилинаётган **О. Г. Анфимов** номзодини муҳокама этишга ўтадилар.

Номзод депутатларни тармоқни ривожлантириш концепцияси билан таништира туриб, иқтисодий усуллар асосида бошқарувни такомиллаштириш муаммоларига алоҳида эътибор берди. У июль ойининг бошларидан йигирматадан кўпроқ корхона янги системага ўтганлигини маълум қилди, қаттиқ нормативлардан воз кечиш ана шу системанинг моҳиятидир. Меҳнат коллективлари ишлаб топилган маблағларни ўз хоҳишларига кўра сарфлай оладилар. Аммо бюджет билан ҳисоб-китоб чоғида табақалаштирилган солиқ тартибга солувчилик ролини ўйнайди.

Шу туфайли фан-техника тараққиётини жадаллаштириш, маҳсулотнинг юқори сифатли ва рақобатга қобилиятли бўлиши учун, халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқариш ҳажмларини ўстириш учун фаолроқ курашиш йўлида реал имконият пайдо бўлмоқда. Номзод хом ашё ва материалларни, энергия, маблағларни тежаш муаммоларига катта эътибор берди. Тармоқда социал ишлар билан жиддий равишда шуғулланишмоқда, деди у. Масалан, кейинги уч йил ичида уй-жойларни фойдаланишга топшириш планлари ошириб бажарилди. Бу соҳада саноат қурилишидан олинган қувватларнинг бир қисмидан фойдаланилмоқда. Халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқаришга илгаригидан кўпроқ эътибор берилмоқда. Бироқ уларни ишлаб чиқариш исталгандек тез ўсаётгани йўқ. Бир қанча буюмлар ҳамон тақчил бўлиб турибди. «Танг жойлар»ни бартараф этиш учун бир қанча цех ва заводларни қайтадан ихтисослаштиришга тўғри келди. Шундай шароитда, деб таъкидлади нотиқ, бошқарувнинг иқтисодий усуллари, унинг одамларга, аниқ-равшан ишларга яқинлашуви министрлик аппаратининг иш услубига тобора кўпроқ айланиб қолмоқда.

Депутатлардан **В. А. Остроухов, А. М. Шамихин, Д. Г. Смирнов** муҳокама этилган масала хусусида ўз фикрларини билдирдилар.

О. Г. Анфимов СССР электр техника саноати ва асбобсозлик министри лавозимига тасдиқланади.

Раислик қилувчи Н. И. Рижковнинг Варшава Шартномасида қатнашувчи давлатлар Сиёсий маслаҳат комитетининг мажлисида қатнашиш учун Бухарестга жўнаб кетиши муносабати билан унинг йўқлигида ҳукумат составига номзодларни кўриб чиқмаслик тўғрисидаги илтимосномасини ўқиб эшиттиради.

Бу илтимос қондирилди.

СССР Олий Советининг кечқурунги мажлиси СССР Олий судини сайлаш тўғрисидаги масалани кўриб чиқишдан бошланди.

СССР Олий судининг раиси **Е. А. Смоленцев**га сўз берилади. У ўзига билдирилган юксак ишонч учун депутатларга миннатдорчилик билдириб, ўзининг бутун кучи, имкониятлари, қобилиятини Олий суд фаолиятида қонунийлик, холислик ва адолат қарор топишига имкони борича кўмаклашишга сарфлашга ваъда берди.

Нотиқ СССР Олий судининг таклиф этиладиган составини депутатлар муҳокамасига ҳавола қилди. У барча номзодлар юксак малакага ва катта тажрибага эга эканликларини таъкидлади. Улар орасида турли миллат, ёш ва касб-кор вакиллари бор.

Е. А. Смоленцев депутатларнинг саволларига жавоб қайтарди.

СССР Олий Совети қонунчилик, қонунийлик ва ҳуқуқ-тартибот комитети раисининг ўринбосари **Ю. Х. Калмиков** сўзга чиқиб, изоҳлар берди.

Муҳокамада депутатлардан **Т. А. Миннуллин, А. А. Генчев, З. В. Голик, Н Н. Воронцов, М. Р. Сагдиев, К. Д. Лубенченко, И. Н. Грязин, В. С. Подзирук, Т. Х. Гдлян, Р. А. Медведев** қатнашдилар.

Сессия раҳбарлик лавозимларига номзодларни тинглаб. А. М. Филатов ва Р. Г. Тихомировни СССР Олий суди раисининг ўринбосарлари лавозимига кўпчилик овоз билан сайлайди. В. И. Замятин граждан ишлари судлов коллегиясининг раиси, С. Б. Ромазин жиноий ишлар судлов коллегиясининг раиси, Н. А. Петухов ҳарбий коллегия раиси этиб сайландилар. СССР Олий суди аъзолари ва халқ маслаҳатчиларининг муҳокама учун таклиф қилинган барча номзодлари тасдиқланди.

Депутатлар СССР Олий суди раисининг биринчи ўринбосари лавозимига С. И. Гусев номзодини қўллаб-қувватламадилар.

СССР Олий суди составидаги бир қанча жойлар ҳозирча бўш турибди. Бу жойларга номзодларни кейинроқ кўриб чиқиш белгиланди.

Раислик қилувчи Конституцияга мувофиқ иттифоқдош республикалар Олий судларининг раислари лавозимларига кўра СССР Олий суди составига киришларини эслатиб ўтди.

Баъзи жорий масалалар кўриб чиқилди. Мажлис тугади.

7 июлда сессия ўз ишини давом эттирди.

(ТАСС).

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумида

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми хизмат бурчини адо этиш чоғида мардлик ва фидокорлик кўрсатганлиги учун СССР Олий Совети Президиуми номидан қуйидагиларни **«Жамоат тартибини сақлашдаги аъло хизматлари учун»** медали билан мукофотлади:

Мадалиев Рашид Ғуломович — Тошкент шаҳар Куйбишев район Совети ижроия комитети ички ишлар бўлими ҳузуридаги идоралардан ташқари қўриқчилик бўлимининг навбатчиси;

Назаров Наримон Султонович — Тошкент шаҳар Куйбишев район Совети ижроия комитети ички ишлар бўлими жиноят-қидирув бўлимининг оператив вакили.

* * *

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ёнғинни ўчириш чоғида жасурлик, мардлик ва фидокорлик кўрсатганлиги ҳамда социалистик мулкни сақлаб қолганлиги учун СССР Олий Совети Президиуми номидан қуйидагиларни **«Ёнғинда жасорат кўрсатганлиги учун»** медали билан мукофотлади:

Ким Евгений — ёнғиндан муҳофаза бошқармаси ўт ўчирувчилар раҳбарининг ўринбосари;

Норметов Эргашвой Маҳамадович — Киров районы муҳофазаси бўйича 6-ҳарбийлаштирилган ёнғиндан муҳофаза отрядининг катта ўт ўчирувчиси;

Тоипов Эркабой Хўжабоевич — Куйбишев районы муҳофазаси бўйича 2-мустақил ҳарбийлаштирилган ўт ўчириш қисми бўлинмасининг командири;

Тиллахўжаев Алишер Тўлаевич — Ленин район 3-ҳарбийлаштирилган ёнғиндан муҳофаза отрядига қарашли 3-ҳарбийлаштирилган ўт ўчириш қисми бошлиғининг ўринбосари;

Хонтоев Раҳмонберди Раҳматович — Собир Раҳимов районы муҳофазаси бўйича 4-ҳарбийлаштирилган ёнғиндан муҳофаза отрядининг катта ўт ўчирувчиси.

* * *

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми республика маданияти ва санъатини ривожлантиришдаги хизматлари, юксак профессионал маҳорати ва актив жамоатчилик фаолияти учун қуйидагиларга **«Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист»** фахрий унвони берди:

Бакирова Ойбарчин Аббосовна— «Ўзбекфильм» киностудиясининг актёри;

Веригин Виктор — А. Навоий номли Ўзбекистон ССР Давлат академик Катта театри симфоник оркестрининг солисти;

Луқмонова Ўктам Аҳмаджоновна — «Ўзбекфильм» киностудиясининг актёри;

Полонский Александр Вульфович — М. Ашрафий номли Тошкент Давлат консерваторияси торли чолғу асбоблари кафедрасининг доценти;

Сафаров Радик Рашидович— М. Ашрафий номли Тошкент Давлат консерваторияси оркестрлар факультетининг декани.

* * *

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми республика маданияти ва санъатини ривожлантиришдаги хизматлари, юксак профессионал маҳорати ва актив жамоатчилик фаолияти учун қуйидагиларга **«Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган маданият ходими»** фахрий унвони берди:

Бродянская Римма Раимовна — «Ўзбекконцерт» республика гастроль-концерт бирлашмаси директорининг ўринбосари;

Ғаниев Маннон — Ўзбекистон илмий-оммабоп ва ҳужжатли фильмлар киностудиясининг катта редактори;

Погосьянц Валерий Азгинович — Ўзбекистон илмий-оммабоп ва ҳужжатли фильмлар киностудиясининг режиссёри.

ТЎПЛАМ НАШР ЭТИЛДИ

Сиёсий адабиёт нашриёти «КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Раиси М. С. Горбачевнинг ГФРга визити. 1989 йил 12—15 июнь» тўпламини чиқарди. Тўпламдан жой олган ҳужжатлар орасида визит давомида совет раҳбарининг ГФР Президенти Р. фон Вайцзеккер билан учрашувлари ва суҳбатлари тўғрисидаги, Германия Федератив Республикасининг канцлери Г. Коль билан музокаралари ҳақидаги хабарлар, нутқларнинг матнлари, қўшма баёнот, бошқа материаллар бор.

Китоб «Красний пролетарий» босмахонасида чоп этилди.

(ТАСС).

Ўзбек тилида

«Ўзбекистон» нашриёти «М. С. Горбачев. СССР ички ва ташқи сиёсатининг асосий йўналишлари тўғрисида (СССР халқ депутатлари съездидаги доклад ва якунловчи нутқ, 1989 йил 30 май, 9 июнь)» китобчасини ўзбек тилида чиқарди. «Н. И. Рижков. СССР ҳукуматининг келгусидаги фаолият программаси тўғрисида. (СССР халқ депутатлари съездидаги доклад ва якунловчи нутқ, 1989 йил. 7, 9 июнь)» китобчаси ҳам ўзбек тилида нашр этилди.

Китобчалар оммавий нусхада босиб чиқарилди.

(ЎзТАГ).

Билдириш

Йигирманчи чақириқ халқ депутатлари Тошкент шаҳар Советининг ўнинчи сессияси 1989 йил 14 июль соат 11.00 да область партия комитетининг катта мажлислар залида (Ўзбекистон кўчаси, 9-уй) бўлишини маълум қиламиз.

Партия группасининг мажлиси соат 10.00 да бўлади.

Депутатлар ўша ернинг ўзида соат 9.00 дан рўйхатга олинадилар.

Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети.

ПОЙТАХТНИНГ БИР КУНИ

Оғирнинг енгили

● **«ҲУРМАТ белгиси» орденли Тошкент «Подъёмник» ишлаб чиқариш бирлашмаси олти ойлик топшириқларини яхши кўрсаткичлар билан якунлади.**

Планга қўшимча 1 миллион 345 минг сўмлик маҳсулот тайёрланиб олинган буюртмалар ҳам ўз вақтида бажарилди. Бугун корхона коллективи Вьетнам, Кампучия ва Озодлик ороли Кубага бирлашма тамғаси туширилган оғир юк кўтариш мосламалари ва эҳтиёт қисмларини юборди.

Шунингдек, корхонада янги контейнерли кўприк крани ўзлаштирилди. Яқинда бундай мосламалар кўплаб ишлаб чиқаришга киришилади.

Ташаббус қаноти

● **РАҲМОН Саидқосимов меҳнат қилаётган участкада турли хил металл конструкциялар учун қолиплар тайёрланади. Бу кўп меҳнат талаб қиладиган жараёндир.**

Р. Саидқосимов корхонада биринчи бўлиб сифат ва тежамкорлик учун курашиш ташаббуси билан чиқди. Электр пайвандчи Баҳодир Ҳадиатуллаев, слесарь Аъзам Рашидов, силлиқловчи Николай Патахонов, йўнувчи Валерий Риков сингари ўнлаб комсомол ёшлар унинг ташаббусини биринчилардан бўлиб қўллаб-қувватлашди.

«Агропромстрой»га қарашли тажриба-механика заводида ҳар қандай янгиликни қўллаб-қувватлаш ва жорий этиш анъана бўлиб қолган. Шу боисдан ҳам коллективнинг зафарлари бойиб бормоқда. Бунга бир мисол: коллектив ўн иккинчи беш йилликнинг учинчи йилида планга қўшимча 48 минг сўмлик маҳсулот тайёрлашга муваффақ бўлди.

Аҳоли кўчиб кирди

● **Б. ХМЕЛЬНИЦКИЙ ва П. Полторацкий кўчаларининг муюлишида яна бир маҳалла жам бўлди.** Бу 16 қаватли 256 хонадонли турар жой биносига аҳоли кўчиб кирди.

Бунёдкорлик ишларини 11-баланд қаватли бинолар қуриш трестига қарашли 75-қурилиш бошқармаси коллективи олиб борди.

Янги мусиқали ёзув

● **ХАЛҚ музика маданиятини ривожлантириш йўлида кўрилаётган маданий тадбирлар яхши натижалар бермоқда.** Ўзбекистондаги қатор министрлик ва ижодий уюшмалар томонидан ўтказилган халқ чолғу асбоблари оркестрлари ҳамда кўповозли ансамблларнинг биринчи республика кўрик-фестивали ҳам кўплаб истеъдодлар камолоти учун муҳим бир босқич бўлиб хизмат қилди.

Ижодий имтиҳондан муваффақиятли ўтган энг яхши бадиий ҳаваскорлик коллективлари концерт программалари музикали ёзувлар сифатида жамланди. Уларнинг бу чиқишлари кейинчалик яна такрорланади.

Шуниси қувонарлики, ана шу кўрик-фестиваль рамзи тариқасида жозибали музика асари яратилди. Бадиий ҳаваскорлик коллективлари кўриги жюриси аъзоларидан бири сифатида актив фаолият кўрсатган композитор Т. Қурбонов томонидан ёзилган бу увертюра «Ёшлик» деб номланди. У фестиваль сўнггида янгради.

А. АЛИЕВ.

Байналминал бирлашма

● **СОВЕТ болалар фондининг Ўзбекистон бўлими ҳузурида қатор янги уюшмалар иш бошлади. Фонд яқинда байналминал ватанпарварлик бирлашмасига ҳам эга бўлди.**

У мустақил техника ижодкорлиги билан шуғулланиб келаётган иқтидорли болаларни ўз атрофига бирлаштирди. Ёшларнинг изланишлари асосида бирлашма даромад фондига эга бўлади. Бу пуллар техника ижодкорлиги объектларини очишга сарфланади.

Бирлашма саноат-ахборот марказини ташкил этишга киришди. Зарур қурилмалар ва асбоб-ускуналар билан жиҳозланадиган бу маскан электрон ҳисоблаш машиналари программаларини тайёрлаш билан шуғулланади. Шу билан биргаликда ўқувчи ёшларнинг компьютер саводхонлигини ошириш тадбирлари кўрилди. «Ақлли» машиналар билан тиллашиш йўлларини ўргатишга бағишланган амалий машғулотларни ўтказиш кўзда тутилди.

Бирлашманинг бир группа аъзоси эса айрим объектларни ижарага олиб, пулли ишларни бажариш билан шуғуллаланади.

«Оқ олтин»га— кумуш соврин

● **ТОШКЕНТДАГИ тўқимачилар маданият саройи ҳузурида бир неча тўгарак ва студиялар ишлаб турибди.** Кулолчилик санъати ижодиёти билан шуғулланиб келаётган студия фаолияти ҳам кенг йўлга қўйилган.

Моҳир педагог ва мусаввир Е. Гапонова раҳбарлик қилаётган студия аъзолари томонидан яратилаётган кулолчилик буюмлари турли кўргазмаларда муваффақиятли кўрсатилди. Бадиий ижодкорлик коллективларининг ташкил қилинган Бутуниттифоқ кўргазмасида ҳам студия актив қатнашди. «Оқ олтин»ни мадҳ этувчи мавзуда ясалган буюмлар ҳам кўргазмада муваффақият қозонди. Нафис ва дид билан ишланган бу экспонатлар ижобий баҳоланиб, кўргазманинг кумуш медалига сазовор бўлди.

Талабалар фильмлари

● **РЕСПУБЛИКА телевиденияси орқали кўрсатилган ҳужжатли фильм минг-минглаб томошабинларга манзур бўлди.** Тошкент Давлат университети журналистика факультетининг битирувчи курс студенти Р. Тошпўлатова диплом иши тариқасида суратга олинган мазкур янги лентада олий ўқув юрти ёшларининг бугунги ҳаёти, таълим-тарбиядаги долзарб масалалар экранда талқин топди.

Диплом иши сифатида тайёрланган бошқа бир лента «Менинг тилим —менинг дўстим» деган номда экранлаштирилди. Иқтидорли ёшлардан Г. Черняк билан Ф. Жабборов бу видеофильм устида жиддий ишладилар.

С. ОДИЛОВА.

Ёз неъматлари дўкони

● **С. РАҲИМОВ районининг Қорақамиш 2/4-квартали аҳолиси яна бир қулайликка эга бўлди.**

Бу яратилган имкониятдан айниқса, хонадон соҳибалари, қариялар мамнун. Чунки янги очилган сабзавот дўкони ҳар куни кенг ассортиментда сабзавот ва полиз маҳсулотлари билан савдо хизмати кўрсатмоқда.

Аҳоли учун бу қулайликни Тошкент ўйинчоқлар фабрикаси коллективи ўз кучлари билан бунёд этишди.

«Товус»нинг миллий таомлари

● **ФАРҲОД кўчасининг Халқлар дўстлиги проспекти муюлишида «Товус» кафеси иш бошлади.** Бу ерда ўзбек миллий таомлари ва яхна ичимликлар билан савдо хизмати кўрсатилмоқда.

● Тошкент давлат музика билим юртида вокал, халқ чолғу асбоблари, эстрада, дирижёрлик ва бошқа бўлимларга кириш имтиҳонлари қизғин паллада. Ҳар бир абитуриент бўлажак соҳасини қай даражада билишини, уни кейинчалик қандай эгаллашини мана шу кириш имтиҳонларида намойиш этиши мумкин.

СУРАТДА: ўзбек халқ чолғу асбоблари бўлимида кириш имтиҳонлари.

Дўст билан обод уйинг

Бир тан, бир жон бўлайлик

Урушнинг суронли кунлари эди. Навбатдаги жангда қуролдошимиз, украин йигити Олеко қаттиқ яраланди. Кўчма госпиталда врачлар унинг кўп қон йўқотганини айтиб, йигитлардан ёрдам беришни сўрашди. Шунда бўлинмамиздаги ҳамма жангчилар енг шимардилар. Ўзбек, қозоқ, рус, бошқирд — 10 дан ортиқ миллат вакиллари қон бериб, сафдошимизни ўлимдан асраб қолганмиз.

Шунга ўхшаш воқеалар жуда кўп бўлган. Кўп миллатли совет халқининг бир тан-у, бир жон бўлиб курашиши оқибатида дунё халқлари фашизм балосидан озод қилинди.

Ҳозирги дориломон кунларда миллатларнинг ўзаро муносабати янада мустаҳкам бўлиши керак. Партиямиз олға сураётган қайта қуриш, янгиланиш, том маънода айтганда, революцион ўзгаришларни амалга ошириш учун бир оила фарзандларидек ҳаракат қилмоғимиз зарур. Ўртоқ М. С. Горбачевнинг телевидение орқали сўзлаган нутқини зўр ҳаяжон билан тингладим. Унда билдирилган фикрлар кўп миллионли совет кишилари, шунингдек менинг юрагимдаги сўзлардир. Ҳар бир сатрида турли миллат ва элатларни бирдамликка чақирувчи таклифларни қўллаб-қувватлайман.

К. МУҲАМЕДОВ,
Улуғ Ватан уруши ветерани.

Фан—ишлаб чиқаришга

⊙ Биллур билан савдо қилинадиган жойларда харидорларнинг доимо гавжум бўлишини пайқагандирсиз. Чунки унинг талабгорлари кўп. Бугун хонадонини биллур буюмлар билан бойитишни истамаган уй бекасини топиш қийин. Ахир бундай буюмлар оддий хўжалик буюмигина бўлмай, балки нафис, сержило, безакларга бой санъат асари ҳамдир.

БИЛЛУРНИНГ КАМАЛАК РАНГИ

БАҲОДИР аканинг биллур идишлар билан савдо қилинадиган бўлимларни ҳар гал эътибор билан кузатиши бежиз эмас. Бундай пайтларда у меҳнатининг самарасидан баҳраманд бўлаётгандек ҳис қилади ўзини. Мана, 25 йилдирки, у шаҳримиздаги «Миконд» заводида меҳнат қилиб келяпти.

Баҳодир Мансурович Ғуломов бугун заводдаги шиша лабораториясига етакчилик қилади. Мазкур лабораторияда биллур маҳсулотлар ишлаб чиқаришнинг янги-янги технологиялари устида иш олиб борилмоқда. Изланишларда иқтисод ва тежамкорлик масалалари биринчи ўринга қўйиляпти.

У меҳнат фаолиятини шиша цехида мастерликдан бошлаган эди. Кейинчалик катта мастер, шиша бўлими, конструкторлик-технология бўлимига етакчи бўлди. 1971 йилдан буён эса шиша бўлими лабораторияси бошлиғи сифатида илмий-тадқиқот ишларини амалга оширишга ўзининг муносиб ҳиссасини қўшиб келаяпти. Баҳодир Мансурович ҳозир 17 та муаллифлик гувоҳномасига эга.

Корхонада ишлаб чиқарилаётган биллур идишларни яратишда бу янгиликлар жуда қўл келяпти.

Бундан бир неча йил бурун савдода рангли биллур идишлар пайдо бўлганини пайқагандирсиз. Камалак рангларини ўзида акс эттирувчи бундай идишлар ниҳоятда камёб. Дастлаб улар иттифоқимизнинг икки корхонасида кичик партияларда ишлаб чиқариларди, холос. Ўз-ўзидан маълум, бундай кам миқдордаги маҳсулот билан ҳамманинг талабини қондириб бўлмайди. Баҳодир ака меҳнат қилаётган лаборатория ходимлари уни кўпайтириш устида бош қотиришди. Корхонада мавжуд иш шароитларида тажрибалар ўтказила бошланди. Шиша ва биллурларга ранг бериш бўйича янги-янги рецептлар тайёрланди. Ниҳоят, узоқ изланишлар ўзининг натижасини берди. Лаборатория химиклари турли химиявий моддалар ёрдамида шаффоф биллурларга яшил, пушти ҳамда тўқ кўк ранглар бериш мумкинлигини аниқлашди. Бу жараёндаги технологик босқичлар ҳам одатдагидан бошқача бўлди. Мазкур жараёнларни амалга ошириш авваламбор катта тажриба эгалари бўлган маҳоратли ишчи-хизматчилар М. Холметов, А. Лисенко, М. Ситникова, Г. Дивинский ва И. Филимоновларнинг зиммасига юкланди.

Кейинчалик Баҳодир ака сиёҳ рангдаги идишлар тайёрлаш устида ҳам ишлади. Рангли биллурларнинг дастлабки намуналари тайёр бўлганда ижодкорларнинг қувончи ичига сиғмаганди. Ахир шунчалик интилиш ва изланишлар, кўп кишилик ижодий коллективнинг меҳнатлари зое кетмаганди-да.

«Миконд» заводида рангли идишларнинг ишлаб чиқарилиши корхона аҳли учун катта фойда манбаини яратди. Махсус янгиликни яратган Баҳодир Ғуломов ва корхонанинг етук мутахассислари А. Исматов, В. Ильганаев, Т. Исматовлар яратган янгилик йилига 25 минг сўмлик иқтисодий самара олиш имконини берди. Янги маҳсулотларда шишани ҳамда бирмунча химикатларни тежаш имкони туғилди. Яратилган гулдон ва конфет вазалари ўзининг нафис хусусиятлари, ташқи кўринишининг гўзаллиги билан бошқа корхоналарникига нисбатан анчагина устун эди. Қолаверса, у етакчилик қилаётган лабораторияда ҳар йили шишаларнинг физик-химик ва кристалл хоссаларини ўрганиш бўйича тадбирлар ўзлаштирилмоқда. Баҳодир ака ўз билим ва тажрибаларини ошириш борасида тинмай изланади. Интилишлар самараси сифатида у 1978 йилда техника фанлари номзоди номини олиш учун диссертация ёқлади. Фандаги ва ишлаб чиқаришдаги ютуқлар бу тиниб-тинчимас киши учун чегара эмас. У корхона жамоат фаолиятида ҳам фаол қатнашяпти. Билимларини ёшлар билан ўртоқлашяпти. Бугун эса заводда сифат бўйича маъмурият фаолиятини назорат қилиш комиссиясининг раиси. Ҳақиқатан ҳам хўжалик ҳисобининг энг муҳим шарти — маҳсулотнинг аъло сифатлилигини таъминлашдир. Негаки, харидорларнинг талабчанлиги йилдан-йилга ошиб бораяпти. Завод маҳсулотлари бугун ана шу харидорлар талаби даражасида бўлиши керак.

Бугунги кундаги хўжалик ҳисоби заводнинг ишчи-хизматчиларидан тинимсиз изланиш ва меҳнатни талаб қилади. Баҳодир Мансурович шунинг учун бўлса керак, илмий изланишлар одамларга наф келтиргандагина самарали бўлади, деб ҳисоблайди.

Баҳодир Мансурович тажрибали мутахассис сифатида келгусида янада кўплаб фан ютуқларини ишлаб чиқаришга жорий этишга астойдил бел боғлаган.

В. МАДИМАРОВА.

Шанба оқшомида

Ёдномалар

Жаҳонда қолдирсанг агар яхши ном

Ҳозирги янгиланишнинг меҳнаткаш халқ оммаси кайфиятини кўтарувчи, ҳаётга, меҳнатга рағбатлантирувчи умидбахш куртакларини ҳар ерда кўриш мумкин. Ўтган йили Юнусобод массивидаги Оқтепа қишлоғининг шаҳарни ўраб олган Ҳалқа йўл ичидаги қисми Киров районига қўшилган эди. Шу муносабат билан уч кўча қайта номланиб, халқнинг муносиб кишилари хотирасига қўйилди.

● **Юсуф МЎМИНОВ.** Қишлоқда мактаб очиб, илк бор илм-маърифатни тарғиб қилганлардан бири эди. Ўзининг 40 йилдан ортиқ директорлик фаолиятида 27-тўлиқсиз мактабни райондаги таянч билим даргоҳи даражасигача кўтарган. Район Советининг депутати сифатида қишлоқни ободонлаштиришга муносиб ҳисса қўшди. Баракали меҳнати учун Ленин ордени, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган ўқитувчи фахрий унвони ва медаллар билан тақдирланган.

● **Зайниддин КАРИМОВ.** Табобатнинг синалган усулларини медицина соҳасида қўллаб, сутканинг исталган қисмида беморлардан ёрдамини аямади. Шахсий жамғармасидан шу ердаги қабристонни ободонлаштирди, дарвоза, ғиштин пойдевор, нақшдор темир панжара ўрнатди. Уч хонали аптека, медицина пункти ҳам қурдирган. Халқ ҳамон: «Зайниддиннинг дўхтирхонаси», дейишади. Умрбоқийлик асли шу эмасми?

● **Али ОБИДОВ.** Моҳир селекционер, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган агроном, Улуғ Ватан уруши қатнашчиси эди. У 50-йилларда яратган картошкани Москва олимлари «Мамлакатимизда тенги йўқ нав», деб тан олишди. «Бир дона картошкани тортиб кўрсам 2 килограмму 600 грамм келганди, — эслайди ўша дамларни химия ўқитувчиси Х. Валиев. — Сувда пишиши ва бошқа сифатлари ҳам аъло бўлган». Маҳаллада ўтказиладиган ҳар бир тадбирда Али Обидов фаол иштирок этарди.

Ҳозирги кунда қишлоқ аҳли шу уч фарзандлари номига қўйилган кўчалардан ўтишганда, уларнинг ёрқин изи ва порлоқ хотирасини ёдга оладилар.

Жаҳонда қолдирсанг агар яхши ном,
Дунёни тарк этгач шул этар давом,
деб ёзган эди аллома Фирдавсий.

Ражаб ЖУМАНИЁЗОВ.

Миллий анъаналар—халқ бойлиги

Қўли гул одамлар

● Ойбек номидаги Ўзбекистон ССР халқлари тарихи музейининг этнография фонди йилдан-йилга ноёб кўргазмалар билан бойиб бормоқда. Музей ходимлари инқилобдан аввалги ва ҳозирги пайтдаги этнографик буюмларни йиғишга ва сақлашга алоҳида эътибор беришяпти. Этнографик коллекцияларни тўплаш ва ўрганиш бўлимининг илмий ходимлари Қ. Турсуналиев, М. Султонов ва шу мақола муаллифлари Қашқадарё областининг Китоб, Шаҳрисабз ва Сурхондарё областининг Шеробод районларида шу маънода экспедицияда бўлдилар.

ЭКСПЕДИЦИЯ аъзолари дала ишларини бевосита кузатиш, қариялар билан суҳбатлашиш, уларнинг урф-одатларимиз ҳақида берган маълумотларини, айниқса миллий кийимлар билан боғлиқ бўлган турмушдаги урф-одатларни ёзиб олиш асосида олиб бордилар. Шу билан бирга, миллий кийимда кишиларни суратга олдилар.

Экспедиция даврида 216 та этнографик материал тўпланди. Шундан 193 таси маҳаллий аҳолидан олинган бўлса, қолгани Шаҳрисабздаги «Ҳужум» бадиий буюмлар фабрикаси ишлаб чиқарган маҳсулотдан намуналардир.

Китоб райони аҳолисидан қошиқ-қоп, ойнахалта, хуржун, қаттиқ гилам, бугжома, жунтароқ, ўғир, зеб-зийнат буюмларидан кумуш зирак, жиға, чавандознинг қадимги тўғри бичиқда тикилган чопони ва этиги, темирчи М. Ҳамидовдан метин чўкич, отасидан қолган заргарлик дўкони «саноча» ва бошқа меҳнат қуроллари, уй-рўзғор буюмлари олинди.

XX аср бошларида қадимги тўғри бичиқда кенг қилиб тикилган, енглари кашталар билан безалган аёлларнинг кўчалик кўйлаклари шаҳрисабзлик Саломат Зиётовадан олинди. Бу кўйлаклар ҳунармандлар тўқиган «бухори шойи» ва четдан келтирилган матолардан тикилган. Шу билан бирга С. Зиётова турмуш ўртоғи, шаҳрисабзлик таниқли кулол, марҳум М. Раҳматовнинг (1934—1981) 70-йилларда ясаган сопол кўза ва вазаларини ҳам музейга топширди.

Асримиз бошларига оид келинларнинг никоҳ куни киядиган «келин кўйлаги», атрофи кашта билан тикилган «келин салом» куни оқ тўр «паранжи» устидан келиннинг бошига ташланадиган рўмол — «бошқарс», қадимги ва ҳозирги пайтдаги аёлларнинг зеб-зийнат буюмларидан «бозбанд», «маржон», соч безаги «туфак», «икки соч», Шаҳрисабзда ҳозирги кунда анъанавий кийиладиган эркакларнинг «желаг»и, «чопони», эркак ва аёлларнинг «қалқоп»лари (дўппилар), келин томондан бўлажак куёвга саруполар билан бирга юбориладиган, сидирға тўқ рангдаги кристаллон газламадан тикилган «куёв чопон», «тунбоғи», болаларнинг устки кийимлари каби ноёб экспонатлар музейда сақланаётган шаҳрисабзликларнинг миллий кийимлар коллекциясини янада бойитди.

Ҳар бир регионнинг этнографик буюмлари ўзига хос хусусиятга эга. Шулардан Қашқадарё, Сурхондарё аҳолисининг миллий кийимларига назар ташласак, улар Тошкент, Фарғона ва Хоразм аҳолисининг кийимларидан тубдан фарқ қилади. Ўзининг бичиғи, кенглиги, узунлиги, газламасининг ранги, гули билан эса Бухоро ва самарқандликларнинг кийимларига яқин туради.

Қадимдан шаҳрисабзликлар ўзларининг каштачилик санъатлари билан фақат бизнинг республикамиздагина эмас, балки чет элларда ҳам машҳур бўлганлар. Ранго-ранг иплар билан сержило қилиб тикилган «зардевор», «жойпуш», «ёстиқпуш»лар билан бир қаторда, ҳозирги кунда қадимги миллий анъанани давом эттираётган Шаҳрисабздаги «Ҳужум» бадиий буюмлар фабрикасининг каштачилари тиккан маҳсулотлари ҳам олинди. Фабриканинг қўли гул чеварлари З. Эргашева, И. Жўраева, И. Бобоёрова, Х. Бобоқуловалар қадимги «ироқи», «санама» услубида тиккан эркакларнинг «қалқоп»лари (дўппилар), «нимча», «ёстиқжилд», «жойпуш», «чорси», Қулназарова, Ваҳобовалар тўқиган гиламларни кўрган киши инсон қўли ҳақиқатан ҳам гул эканлигига яна бир карра ишонч ҳосил қилади.

Экспедиция аъзолари Шеробод районида ва унинг атрофидаги қишлоқлар (Пошхурд, Зарабоғ)да бўлиб, бир қанча этнографик экспонатлар йиғишга муваффақ бўлдилар. Ёғоч ўймакори, Улуғ Ватан уруши қатнашчиси 68 ёшли Алламурод Қиличев тут дарахтидан ясаган «мунчоқ», «дутор»ни музейга совға қилди. Унинг бой коллекцияси ҳар хил мавзуларга бағишланган: одамлар, ҳар хил қушлар ва ҳайвонларнинг тасвирини ясаган. 83 ёшли Ч. Мелиевдан ўзи тайёрлаган «попиш» (кавуш), тут дарахтидан ясаган каклик қафаси, Ҳасановлар оиласидан «мунисак», «калтача», «жойпуш», «ишлик» ва зарабоғликлардан кумушдан ясалган аёлларнинг зеб-зийнат буюмлари: «булоқи», «натти», «ҳалқазирак», «ҳалқа бешпоя», узуклар олинди.

Пошхуртлик 79 ёшли С. Баратова эса аёллар кўйлаги, «култапушак», ҳозирги кунда ўзи тайёрлаётган, тўғри бичиқдаги аёллар кўйлагининг ёқасига тикиладиган, жун ипдан қилинган узун «ёқажияк»ни музейга топширди.

Шерободлик таниқли ёғоч ўймакори марҳум Жума Мусаевга (1892—1981) тегишли бўлган, ҳозирги кунда турмушда фойдаланишдан чиқиб кетган «тароқ дўкони», «кулчарх», «харроти» (сумак ва бошқа нарсаларни силлиқлашда ишлатиладиган дўкон)ни музейга совға қилишди. Жума Мусаев ёғочдан эшик, ароба, сандиқ, бешик, тароқ, нонпар, урчуқ ва бошқа нарсаларни ясаган. Ҳозирги кунда унинг ишини фарзандлари давом эттиришяпти. Ўғли Абдурашид Мусаевдан ўзи ясаган енгил ва нозик ишланган бешик олинди. Шу билан бирга шерободликларнинг ҳозирги кунда анъанавий кийиладиган кийимлари ва кундалик турмушда фойдаланадиган уй-рўзғор буюмлари ҳам олинди.

Экспедиция аъзолари этнографик коллекцияларни тўплаш ва ўрганиш билан бирга, Ўзбекистон ССР халқлари тарихи музейининг этнография фондида тўпланган ўзбек халқининг бой моддий ва маънавий ёдгорликларининг сақланиши, аҳамияти тўғрисида суҳбатлар ўтказдилар. Бу ёш авлодни ватанпарварлик ва миллий анъаналарга садоқат руҳида тарбиялашда муҳим роль ўйнайди.

Саломат ҲАСАНОВА,
Саодат САИДХОНОВА,
М. Т. Ойбек номидаги Ўзбекистон ССР халқлари тарихи музейининг ходимлари.

Дўстлик ришталари

Қардош Арманистонга

Андижоннинг «Истиқбол» студия-театри зилзиладан шикастланган Арманистон шаҳар ва қишлоқларига гастролга жўнаб кетди. Бу ерда табиий офат вайрон қилган иморатларни тиклаётган «Ўзбек шаҳарчаси»ни барпо қилаётган Ўзбекистон қурувчилари бу санъаткорлар коллективини «дастлабки қалдирғоч» деб атадилар. Дарҳақиқат, театр коллективи ҳамма жойда қувонч билан кутиб олинмоқда.

Театрнинг гастроль афишасига Марат Асадуллаевнинг «Нафс балоси» пьесаси асосида қўйилган спектакль (режиссёр Толиб Ҳамидов), шунингдек катта концерт программаси киритилган. Андижон, Фарғона, Тошкент, Хоразм, Бухоро ва Қашқадарё областларидан келиб арманлар диёрида ишлаётган қурувчиларгина эмас, Ленинакан, Спитак аҳолиси, Ахурян райони қишлоқларининг меҳнаткашлари ҳам андижонлик артистларнинг маҳоратини қарсаклар билан кутиб олдилар.

«Истиқбол» ўз ижодий йўлини ўтган йилнинг декабрида, айни Арманистон бошига кулфат тушган кезларда бошлаган эди. Қисқа вақт ичида артистларнинг ғайрат-шижоати ва ижрочилик маҳорати туфайли, шунингдек репертуар моҳирона танлаб олинганлиги туфайли театр тез орада машҳур бўлиб, томошабинларнинг муҳаббатини қозонди.

Ҳозир коллектив репертуарида замонавий ўзбек драматургларининг асарлари асосида саҳналаштирилган бир неча спектакль бор. Томошабинларга манзур бўладиган комедия жанри афзал кўрилмоқда. Ш. Бошбековнинг «Темир хотин» комедияси катта муваффақият қозонмоқда. «Кулинг, дўстлар» концерт программасини ҳам томошабинлар завқ-шавқ билан кутиб олмоқдалар, бу программага ўзбек сатирик ёзувчиларининг миниатюралари ва артистларнинг ўзлари тўқиган юмористик саҳналар киритилган.

Ҳозиргача «Истиқбол» Ўзбекистоннинг кўпгина район ва шаҳарларига гастролга бориб келди. Қўшни Ўш области аҳолисига ўз санъатини намойиш қилди. Энди унинг гастроллар рўйхатига қардош Арманистон ҳам қўшилди.

Қ. НИЗОМОВ,
(ЎзТАГ мухбири).

Яшил дорихона

Феруза кўзли гул

● Диёримизда ўсувчи минглаларча хосиятли гиёҳлар ичида бўтакўз шифобахшлиги билан ажралиб туради. Уни кўзтикан, тош какра ҳам дейдилар, русча — Василёк синий дейилади.

Бўтакўз ўлкамизнинг қарийб барча районларида маданий равишда ўстириладиган чечаклардан бири ҳисобланади. Ўсимлик бир йиллик, бўйи 80 сантиметргача бориши мумкин. Пояси тик, юқори қисми шохланган. Поянинг пастки қисмидаги барглар бандли, юқори қисмидаги барглари бандсиз кетма-кет жойлашган бўлиб, ўсимлик гуллагунигача қовжираб қолади. Феруза мисол, нилий рангли гуллар якка-якка ҳолида саватчага тўпланган. Меваси — учмали писта.

Бўтакўз табиий ҳолда қумлоқ жойларда, лахтак ерларда, бегона ўт сифатида арпа, буғдойзорларда, озуқа ўтлари бўлмиш беда, йўнғичқалар орасида, шунингдек жарликлар, унгурлар ёқасида учрайди. Бизнинг шароитимизда бўтакўз июнь-июль ойларида ўзгача бир чирой кашф этиб гуллайди. Ўсимлик гуллаганида гулсаватчаларнинг четидаги тилсимон гулбарглари териб олиниб, қуёш нуридан ҳоли бўлган жойларда қуритилади.

Халқ табобати амалиётида бўтакўзнинг тилсимон гуллари асосида тайёрланадиган дамлама бир қатор хасталикларга даво сифатида фойдаланилади. Жумладан, у буйрак-тош касаллигида, уни нуратиб ҳайдовчи, тиришишдан ҳоли қилувчи, изтиробли бош оғриғига малҳам, муртак безларининг яллиғланишига қарши, қийноқи йўтал, кўкйўтал, қорин, қовуқ оғриғи, ич кетиши, асаб касалликларида эм бўлувчи даво сифатида, шунингдек раҳмадан бемаврунд қон кетишини тўхтатувчи, терлатувчи омил сифатида ишлатилади. Халқ табобатининг билимдони А. П. Поповнинг ёзишича, бўтакўз гулбарглари асосида қайнатма ташқи муолажа сифатида, шунингдек, истеъмол қилинадиган бўлса шабкўрларга даволик қилади. Бунда албатта парҳезга амал қилиб жигарли таомларни, шунингдек балиқ мойидан истеъмол қилиб туриш керак бўлади.

Бўтакўз дамламаси тузуккина ўт ҳайдаш хусусиятига эга эканлиги аниқланган. Уни яроқон (сариқ) касаллигида тавсия этилади.

Уй шароитида бўтакўз маҳсулотидан доривор дамлама тайёрлаш учун оғзи ёпиладиган сирли, чинни идишга бир стакан қайноқ сув қуйиб, тилсимон гулларнинг майдаланганидан бир чой қошиқ солинади-да, бир соат мобайнида дамлаб қўйилади. Сўнгра бирорта мато воситасида дамлама шарбати сузиб олиниб, ундан кунига 3 маҳал овқатланишдан чорак соат олдин чорак стакандан ичилади.

Серхосиятли гиёҳ бўтакўзни шифобахш омил, манзара кашф этувчи чечак сифатида ўстириш мумкин. Бунинг учун эрта баҳорда қуёш нурига бой, пўрсилдоқ тупроқли жойларга бўтакўз уруғ-пистачалари экиладиган бўлса, кўп ўтмай кўзга қувонч бағишловчи жозибадор чечаклар гулзор-боғчаларингизга фаришта киритади.

Маннон НАБИЕВ,
доришунос.

Илгариги мавзуга қайтамиз

«Чивинхона»лар

● «Тошкент оқшоми» газетасининг 1989 йил 3 июнь сонида «Чивиндан енгилган меҳмон» ва яна шу йил 17 июнь сонида «Карнайчидан бир пуф» сарлавҳалари остида фельетонлар эълон қилиниб, унда ҳамшаҳарларимизнинг чивинга таланаётганлиги, мутасадди ташкилотларнинг бу ишга совуққонлиги, шаҳардаги кўпгина уйларнинг ертўлаларини тизза баравар сув босиб, чивинларнинг кўпайиш манбаига айланиб ётганлиги қаттиқ танқид қилинган эди.

Афсуски, газетанинг бу чиқишлари шаҳар дезинфекция станциясидан ташқари шаҳар санитария-эпидемиология станцияси, Собир Раҳимов, Октябрь, Акмал Икромов, Киров район Советлари ижроия комитетлари ва шу районларнинг ЖЭК, ЖЭУ, ЖПЭТларига чивин чаққанчалик таъсир этмаганга ўхшайди. Чунки ҳамон жойлардаги нуқсонлар қандай бартараф этилаётгани хусусида «миқ» этишмай, редакцияга жавоб йўллашга шошилмаяптилар. Чивинлар эса ҳамон ҳамшаҳарларимизнинг юз-кўзини шишириб ётибди.

Дарвоқе, муҳтарам оқшомхоннинг эътиборига шаҳар дезинфекция станциясидан — унинг бош врачи К. Ортиқов имзоси билан келган жавобни ҳавола этиш ёдимиздан чиқай дебди.

«...Фельетонлар шаҳар дезинфекция станцияси ва район бўлимлари мутахассислари ўртасида муҳокама қилинди. Тошкент шаҳрида 5 мингдан ортиқ кўп қаватли уйлар бўлиб, шундан фақат 2318 тасини чивинга қарши дезинфекция қилиб туриш учун ЖЭК, ЖЭУ, ЖПЭТ ва корхоналар билан шартнома тузилган. Ана шу шартнома тузилган уйларнинг ертўлаларини доимо сув босиб ётади. Натижада дезинфекция ўтказиш самарасиз бўляпти. Бизнинг ертўлаларни сувдан тозалаш тўғрисидаги талабимизни ЖЭК, ЖЭУ, ЖПЭТ ва бошқа мутасадди ташкилотларнинг раҳбарлари эътиборга олмай келяптилар. Шу сабабли ертўлаларда чивинлар кўпайиб, аҳоли нотинч бўляпти.

Шунингдек, ҳозирги экологик вазият мураккаблашиб турган бир пайтда дезинфекция хизматчилари ертўлаларда заҳарли дорилар билан ишлагандан сўнг, аҳоли томонидан ҳар хил аллергик ва астма касалликлари билан безовталанаётганлиги тўғрисида шикоятлар келмоқда.

Хулоса қилиб айтганда, ертўлаларнинг сувини қуритиб, уларни дорилар билан сифатли ишлаш — чивинларни йўқотишнинг бирдан бир йўлидир...».

Мана, шаҳар дезинфекция станцияси бошлиғининг жавобини ҳам эшитдингиз, «Бор отангга, бор онангга» ўйини бир ёқлама бўлгунча, чивинга таланиб турасиз. Бу «ўйин»га шаҳар уй-жой бошқармаси қачон бош қўшади-ю, ертўлалар қачон сувдан халос бўлади, ҳозирча бир нима дейиш қийин!?

Хўш, қачонгача шаҳар аҳолиси чивинга таланади? Қачонгача «Ўтлоқда бедана кўп, дангасада — баҳона», деганларидек, турли баҳоналарни рўкач қиламиз?

Мана бу хатга эътибор бермай иложимиз йўқ.

«Бизнинг Юнусобод массивининг 8-кварталига кўчиб келганимизга 18 йил бўляпти. Дастлаб чивинга таланганимизни эслолмайман. Аммо сўнгги 5—6 йилдан буён ҳар бир квартира «чивинхона»га айланган десам муболаға бўлмайди, — деб ёзади оқшомхон Юнусобод массивининг 8-кварталидаги 20-уйнинг 4-квартирасида яшовчи кўп болали она М. Мавлонова. — Кечалари аллавақтгача ухлолмай, ўзимизни шапатилаб чиқамиз. Чивиндан аъзои бадани яра-чақа бўлиб кетаётган болаларни айтмайсизми? Юқоридаги ҳар икки фельетонда кўп қаватли уйларнинг ертўласини сув босганлиги учун чивин кўпайиб бораётгани айтилган. Бу йил эрта баҳорда биз яшаётган 2-уй ва қўшни 21, 22-уйларнинг иситиш системасини алмаштиришди. Айни вақтда ертўлада сув йўқ. Аммо квартираларимизда чивин жуда кўп. Нега шундай? Чунки Киров район санитария-эпидемиология станцияси ўз территориясидаги уйларнинг ертўласини йил давомида камида 2 марта турли ҳашаротларга қарши дорилаши керак. Агар уйларимиз ертўласи кеч кузда ва ёз кириши билан дориланса, кўп минг кишилик аҳоли чивиндан бундай азият чекмасди.

Кўриниб турибдики, район, шаҳар санитария-эпидемиология станциялари ўз вазифаларини ё унутиб қўйишган, ёки бу ишга масъулият билан ёндошмайдилар.

Бир неча йилдирки, шаҳарнинг марказий кўчаларидан қайси бирида юрманг, ёки қайси бир бекатда транспорт пойлаб турманг, дуч келган eрингизга келиб қўнган турли чивин (уларнинг тури кўп)лар жиз этиб чақиб кетади. Бекатда ҳам доимо у ер бу еримизни шапатилаб турамиз. Улар осмондан тушмайди, балки атрофдаги дов-дарахтлардан тушади. Бу ҳашаротларга қарши ким ва қандай ташкилот кураш олиб бориши керак?

Бизнингча, шаҳар ва район ободонлаштириш бошқармалари кеч куз ва эрта баҳорда (албатта кечаси) дарахтларни дориласа, аҳоли чивинлардан бунчалик азият чекмасди. Ҳали ҳам вақт бор. Қимматли вақтни қўлдан бой бермай, чивинларга қарши курашни бошлаш лозим».

Ҳа, ҳақ гап. Балки мутасаддилар совуқ кунлар тез келиб қолар, шунда чивинлар ҳам ўз-ўзидан йўқолиб кетар, деб умид қилаётган бўлсалар, янглишади. Ҳали олдинда ёз, тўла куз турибди. Иссиқ-илиқ кунлар кўп. Баҳона излашдан, кўп гапдан кўра амалий ишга ўтган маъқул.

Тўхтамурод ТОШЕВ.

Ибратли ҳикоятлар

Устознинг танбеҳи

Талабалардан бири илм олиш учун қаттиқ жидду-жаҳд қилар, бироқ хотиранинг пастлиги ҳамиша панд берар эди. Шу туфайли устоз қаршисида уятга қоларди. Буни сезган устоз бир куни унга:

— Инсондаги иллатларнинг барчасига табиатда бир даво ва табобатда бир шифо мавжуд, сен исириқ уруғини истеъмол қил! — деди.

— Қандай қилиб? — сўради шогирд.

— Табибларнинг тавсияси бўйича, исириқ уруғини бир кеча-кундуз узум сиркасига солиб қўйсан, сўнг соя қуритиб, ҳар куни бир кафтдан истеъмол қиласан. Ёки сариёғда қовуриб, ейсан. Бу хотирани ўстиради ҳамда соч-соқолнинг узоқ вақт оқармай юришига сабаб бўлади — деди устоз.

— Ўзини шундай истеъмол қилаверса бўлмайдими? — сўради шогирд.

— Ялқовлик қилсанг, бўлаверади, — деди устоз. — Бироқ баданни қиздириб, бош оғриқ пайдо қилиши мумкин.

Шогирд ростдан ҳам ялқовлик қилди. Бозордан исириқ сотиб олиб, уйига келтирди ва уруғини олди. Тезроқ таъсир қилсин деб, бир каф ўрнига уч кафдан ота бошлади. Бадани қизиб, кечаси билан ухлаёлмай чиқди. Эртасига ҳам худди шундай қилди. Учинчи кундан кейин эса қаттиқ бош оғриғидан ётиб қолди.

Талаба шу кунларда Амир Хусрав Деҳлавийнинг «Матлаъ ал-анвор» достонини мутолаа қилаётган эди. Устоз уни кўргани келганда, талабанинг бош оғриғи бироз пасайган ва энди ором ола бошлаган эди. Устози уни уйғотмади, қўлига қоғоз-қалам олиб, бир байтни ёзди-да, унинг бошига қўйиб чиқиб кетди. Шогирд уйғониб, устозининг хатини таниди ва шеърни овоз чиқариб ўқиди:

Дийда, ки аз сурма далилаш диҳанд,
Сурма на аз чумча, ба милаш диҳад[1].

Шогирд яқинда ўзлари «Матлаъ ал-анвор» дан ўқиб таҳлил қилган байтни таниди ва Устоз бу байт орқали унга ўринли танбеҳ берганини англади, бу танбеҳ бир умр ёдида қолди.

Ҳадя ҳақида

Шарқ билимдонларидан бири бир куни шундай ҳикояни айтиб берди:

— Дўстим Аҳмад ўзига муносиб иш топди. Чет элларда ишлади. Ўзига тўқ, бадавлат бўлиб олди. Китоблар ёзди. Мен эса ҳамон оддий ойликка қаноат қилар ва оддий ҳаёт кечирар эдим. У менга илтифотлар қилди, уйимни тўлдириш ва оиламни тўйдиришга ёрдамлашди ва буларнинг ҳаммасини текинга қилди. Мен ундан жуда шод, у туфайли хонадоним обод эди. Мен ҳам бу яхшиликларни қайтаришни дилимга тугиб қўйган эдим.

Бир куни у мендан ноҳақ хафа бўлиб қолди ва қилган яхшиликларини юзимга солди. Қимматбаҳо бир совғасини тилга олиб, уни қайтаришга зимдан ишора қилди. Ҳикмат китобларида, совғани қайтариб олиш — туфлаган тупукни қайта ялаш билан тенг, дейилади. У мазкур ҳикматни яхши билар, айтган гаплари эркалик ва гинахонликдан ўзга эмас, жаҳлидан тушгандан сўнг албатта, узр сўраши турган гап эди.

Бироқ, мен унинг узр сўрашини кутиб ўтирмадим, ярми ҳазил тариқасида ўша қимматбаҳо совғани унга қайтариб юбордим ва ичига қуйидаги байтни ёзиб қўйдим:

Тифл бувад к-аз хирад нотавон,
Ҳар чи диҳад боз ситанод равон[2].

Маҳмуд ҲАСАНОВ,
Абу Райҳон Беруний номидаги Шарқшунослик институтининг илмий ходими.

1. Сурмадан кўзга равшанлик етқизиш учун, ундан кўзга чўмичда солинмайди, балки сурмачўпда суртилади.
2. Ёш бола ақл жиҳатидан нотавон бўлгани учун, бировга нима берса, орқасидан дарҳол қайтариб олади.

Бувижон, ўқиб беринг

Тайёргарлик

Ҳар бир ишга
Энг олдиндан
Тайёргарлик қилинади.
Унинг қандай
Битганлиги
Тайёрликдан билинади.
Тайёрланмай
Бошланган иш
Сира-сира келмас ўнги.
Ундан ўзинг
Хижолатсан,
Бошқанинг ҳам тўлмас
кўнгли.

Экмоқ бўлсанг
Агар кўчат
Пишитасан аввал ерни.
Куч-ғайратинг
Кўрсатасан
Пешонадан тўкиб терни.
Бормоқчисан
Дўстинг томон
Тайёрлайсан совға-салом.
Ўйлаб қўйган
Сўзларинг кўп,
Ширин суҳбат бўлмас
тамом.

Келажакка
Отлангансан,
Ҳунар, фанни эгаллаб
шай.
Уз истагинг
Йўлларида
Юражаксан ҳеч оғишмай.
Ҳар қадамда
Тайёрлангин
Яхшиликка, омонликка.
Фақат-фақат
Тайёрланма
Қабиҳликка, ёмонликка!

Тўлқинлар

Борми алам-ўкинлар!
Безовтасиз, тўлқинлар,
Тўлқинлар.
Тармашасиз қирғоққа,
Бормоқчисиз қаёққа —
Тўлқинлар!
Сувларни парчалаган,
Сираям чирчамаган —
Тўлқинлар!
Кучгами куч улайсиз,
Тинмайсиз — увуллайсиз,
Тўлқинлар.
Нималар ахтарасиз,
Ёинки мақтанасиз!
Тўлқинлар!
Тошларимми сурасиз
Қандай режа қурасиз,
Тўлқинлар!
Қайларгадир беркиниб,
Қоласиз гоҳо тиниб,
Тўлқинлар.
Сиз денгизнинг юраги,
Ҳеч туганмас тилаги
Тўлқинлар.
Олиб кет деб элингга,
Эргашасизми менга,
Тўлқинлар.
Завқларга завқ
қўшайлик,
Келинг бирга жўшайлик,
Тўлқинлар!

Йиқилганни суяшмади

Югурмоқчи беш ўртоқ,
Кўринишда энг иноқ.
Ўйнаймиз деб ким ўзар,
Бир-бирига қўл чўзар.

Кулишиб, саф бўлишиб,
Бири ўнг, чап бўлишиб,
Шайландилар теппа-тенг.
Қайси бири ўзғир энг.
Ҳар бири ўзим ютай,
Дея ўйларди атай.
Оёқни олиб қўлга,
Бирдан тушдилар йўлга.
Ўзича чопар ҳар ким,
Ўзича шошар ҳар ким.
Нима бўлди-ю бирдан
Тўсиқ чиқдими ердан, —
Битта шерик йиқилди...
Ётарди йиқилганча,
Ким билар ётар қанча!
Дўстлар келиб ёнига,
Оро кирмас жонига.
Тўртта ўртоқ-чи ҳамон
Чопишар марра томон.
Йиқилганни суямай,
Кетишди-я уялмай...
Ўша тўрттала ўртоқ,
Эканлар чала ўртоқ.
Чала-дабдала ўртоқ!

Пўлат МЎМИН.

Шанба оқшомида

Антиқа эълонлар

(ШАҲАР ЙЎЛОВЧИЛАРИГА ХИЗМАТ ҚИЛАДИГАН АВТОБУСЛАРДА)

Ҳурматли йўловчилар! Ақлли бўлинг. Ўрмонларни асранг. Макулатура йиғишда актив қатнашинг. Тушаётиб, билетларингизни кондукторга қайтаришни унутманг.

* * *

Йўл ҳақи — 10 тийин, истаган манзилда тўхтатиш ҳақи — 20 тийин, чорраҳанинг ўртасида тўхтатиш ҳақи — ҳимматингизга яраша!..

* * *

Қадрли йўловчилар, олдинга, фақат олдинга ўтинг, орқа эшикни барибир очмайман.

Абдуқаюм ЙЎЛДОШЕВ.

Насрий масаллар

⊙ САЛОМ БИЛАН АЛИК

— Салом, — деди Салом.

Аммо Алик индамади. Кейинги сафар Салом ҳам индамай ўтди.

⊙ ПИСТА БИЛАН ДАНАК

— Қизиқ, иккаламиз ҳам бир мағизмизу, лекин одамлар сени шундайлигингча дастурхонга қўйишади, мени эса роса тош билан эзишади, — деб хафа бўлди Данак.

— Хушмуомалалик яхши-да, — деб кулиб қўйди Писта хандон.

⊙ КУНГАБОҚАР БИЛАН ОЙ

— Жудаям хушомадгўйсан-да, Кунгабоқар, — деди Ой хўмрайиб, — Қуёш қаёққа қараб юрса ўша ёққа бурилиб илжайганинг илжайган, биздақаларга бўлса қарагинг ҳам келмайди. Нима, менда ёруғлик йўқми?

— Ёруғлигингку бор-а, — деди Кунгабоқар, — лекин иссиғинг йўқ-да...

⊙ ЯСАМА ТИШ

Оғиздаги Ясама тиш оддий тишлар олдида ўзини кўз-кўз қилиб ялтираганн ялтираган эди.

— Ясама-да, ясама, — деб унга ишора қилиб кулиб қўйишарди оддий тишлар.

⊙ ҚИЁМАТ КУН ҚЎШНИДАН

Қўшнилар бор — бир-бирларини кўрмасдан туришолмайди.
Қўшнилар бор — бир-бирларини кўрганда туриша олмайди.

⊙ ТАШВИШ

— Бир уйда кечаси билан чироқ ёнмади — тинчликмикин?
— Бир уйда кечаси билан чироқ ўчмади — тинчликмикин?

⊙ НИФОҚ

Нима бўлдию, Ўнг кўз Чап кўз билан келишолмай қолишди. Энди уларга тўғри нарса ҳам қийшиқ бўлиб кўринарди.

⊙ ДЎЗАХ

— Сен бор нарсамисан ёки афсонамисан? — деб сўрашди Дўзахдан.

— Афсоналикка — афсонаману, аммо ҳаётда ҳам гоҳ-гоҳ учраб тураман...

— Қаерда?

— Эру хотин уришган жойда...

⊙ КАПГИР БИЛАН ОТАШКУРАК

— Ишнинг роса ёғлисини топиб олгансан-да, — деди Капгирга Оташкурак. — Қачон кўрсак гўшту ёғ ичидасан...

— Умуман, гапинг тўғри, — деди Капгир, лекин сен ҳам қайнаб турган ёққа бир кириб чиқ-чи, ҳолинг нима кечаркин...

⊙ ФИЛ БИЛАН СИЧҚОН

Фил Сичқонни кўриб, бир чўчиб тушди. Ундан бунинг сабабини сўрадилар.

— Э, кавак-тирқишларда юрадиганлардан яхшилик чиқмайди, — деб жавоб қилди у.

⊙ ОЛТИН БАЛИҚ

— Сен бор нарсамисан ёки афсонамисан? — деб сўрашди Олтин балиқдан.

— Буни кошонаю бойликларидан айрилиб, яна тешик тоғораси билан қолганлардан сўранглар, — деб жавоб қилди у.

⊙ ЧАРХПАЛАК

— Дунёнинг ишлари шунақа: кеча юқорида бўлсангиз, қарабсизки бугун пастдасиз-да, — деб айланарди Чархпалак.

⊙ ИШОРА

Тўрдаги тўранинг қовушини тўғрилаб қўйишди. У кетиши керак эди.

⊙ ФЕЪЛИГА ЯРАША

Уни Бўри ғажишига сал қолди.
Индамади.
Ит ҳам акиллаб қувди.
Индамади.
Ҳатто Эчки ҳам туртиб ўтди.
Индамади.
Ҳокисор Қўй ҳаммасига чидади.

⊙ БОЛИШ

— Бунчалик иззат-ҳурматга қандай эришдинг, болиш? Қачон кўрсак таҳмоннинг тўридасан-а? — дейишди Болишга.

— Азиз бошни авайлайман-да... — деб жавоб қилди у.

⊙ НОРДОН ГАП

Оғиздан чиққан Нордон гап эгасига Аччиқ бўлиб қайтди.

⊙ ОРТИҚЧА ГАП

Оғиздан чиққан ортиқча гап қаерга борса ҳам ортиқчалик қилди. Охири қайтиб келиб эгасининг ёқасига тармашди.

⊙ ОСМОНГА ТУПУРГАН ОДАМ

Бир одам нодонлигиданми ё жоҳиллигиданми, осмонга тупурди. Уёғи нима бўлганлиги маълум.

Мухтор ХУДОЙҚУЛОВ.

Мамлакатлар, одамлар, одатлар

ЁМҒИРНИ КУТИБ

Айрим жойларда ёмғир ёғишини ҳафталаб, ойлаб кутишади. Чилининг Калама шаҳри яқинидаги Десьерто-де-Атакана қишлоғида яшовчилар эса, бу ерларда қарийб 400 йилдан бери бир томчи ҳам ёмғир ёғмаган, деб таъкидлашади. Чиндан ҳам ана шу ер планетамизнинг энг қурғоқчил райони ҳисобланади.

«ҲИМОЛАЙ ДАРВЕШИ»

Шарқий Ҳимолайнинг жанубий этакларида икки ажойиб қўшни — Ҳиндистон ва Хитой оралиғида жойлашган мўъжазгина тоғли Бутан қироллигини «Ҳимолай дарвеши» деб аташади. Бу тоғ ва ўрмонлар, тиниқ дарёлар ва серҳосил водийлар, монастирь ва ибодатхоналар мамлакатидир. Бутан аҳолиси тахминан 1,3 миллион кишини ташкил этади. Ҳозирги замон цивилизацияси эндигина таъсир этиб келаётган мамлакатда конституцияли монархия амал қилади. Мамлакатда давлат дини ҳисобланувчи будда динининг таъсири кучли. Қирол Жигме Сингай Бангчук Бутаннинг олий ҳукмронидир.

Бутанга ташриф буюриш осон эмас. Мамлакат ҳукумати тоғли қиролликнинг ноёб ўзига хос хусусиятларини, халқ анъаналари ва урф-одатларини сақлаб қолиш мақсадида хорижий меҳмонлар сонини чеклаш чора-тадбирларини кўрмоқда.

СУРАТДА: бутанликлар ҳали ҳам миллий либослар кийишни афзал кўрадилар. Ўз навбатида ҳукумат миллий либослар кийилишини рағбатлантириш сиёсатини олиб бормоқда. Давлат муассасаларининг хизматчилари учун миллий либосларни кийиш мажбурийдир. Айрим жойларда шим кийиб жамоат жойларида пайдо бўлган бутанликларга жарима солинади.

М. Капустин (ТАСС) сурати.

ТЎТИҚУШЛАР ГФР ЎРМОНЛАРИДА ЯШАЙДИ

Ғарбий Германия паррандашуносларининг кузатувига қараганда, сўнгги йилларда ГФР ўрмонлари ва боғларида ёввойилашиб кетган тўтиқушларнинг сони сезиларли даражада кўпайган. Ўз эгаларидан ажралган тўтиқушлар кўпинча совуқ ва очликка чидолмай ҳалок бўлади. Аммо уларнинг айримлари ҳаёт қолиб, маҳаллий нисбатан салқин иқлимга мослашган наслни бераяпти. Олимларнинг ҳисоб-китобларига қараганда, Европада табиий душмани бўлмаган тўтиқушлар аср охирига келиб, қитъанинг нисбатан кенг тарқалган қушларига айланиши мумкин.

ОДАТДАН ТАШҚАРИ ХОНАНДА

Канаданинг Виктория шаҳрида «Фортепиано ва ит учун ёзилган соната» деб номланган одатдан ташқари концерт бўлиб ўтди. Типпи лақабли дайди ит мазкур концертнинг ёлғиз яккахон хонандаси бўлди. Шуни айтиш керакки, Типпи ана шу ўрин учун конкурсда ўзининг йигирма тўққизта думли рақибини ортда қолдирибди.

МУЗЕЙДАГИ КАСТРЮЛКАЛАР

Американинг Кливленд шаҳридаги ўлкашунослик музейида ажойиб археологик топилдиқлар, шаҳарнинг машҳур кишиларига қарашли турли ашёлар билан бир қаторда ҳеч қандай диққатга сазовор жиҳатлари бўлмаган оддий кастрюлка ва косаларни ҳам учратиш мумкин. Музей хизматчисининг тасдиқлашига қараганда, ана шу алюминий идишларни Кливлендда истиқомат қилган Генри Эвери 1890 йилда ясаган. Шу нарса диққатга сазоворки, мазкур рўзғор анжомлари ўз эгасига қирқ тўрт йил садоқат билан хизмат қилган экан.

ҚАДАҲЛАРДАН ТИКЛАНГАН ЭҲРОМ

Швециялик пенсионер Дан Вестердах 3654 қадаҳдан ташкил топган одатдан ташқари «эҳром»ни тиклашга муваффақ бўлибди. Шундай қилиб у бу борадаги аввалги рекордни анчагина ортда қолдирибди. Аввалги чемпион бунёд этган шиша минора бор-йўғи... 2758 қадаҳдан тикланган экан.

КИМНИНГ ТИРНОҒИ УЗУН!

АҚШ. Комптон шаҳрида (Калифорния штати) истиқомат қилувчи Луиза Холлис мамлакатда тирноғи меникидан узун бўлган бошқа одам йўқ, деб ҳисоблайди. Ушбу суратга назар ташлаб, ўзингиз ҳам бунга ишонч ҳосил қилишингиз мумкин. Унинг энг узун тирноғи 45 сантиметрга, қолганлари эса 15 сантиметрга тенг. «Одамлар мени унутиб юборишлари мумкин, аммо тирноқларимни эслаб, мен ҳақимда гапириб юришади», — дейди ана шу «диққатга сазовор» тирноқларни ўстириш

учун саккиз йил вақтини сарфлаган 50 ёшли Луиза. Тўғри, бундай тирноқларни парваришлашнинг ўзига хос қийинчиликлари бор — ҳар куни уларни парваришлашга икки ярим шиша лак сарфланади. Журналистларнинг нима учун шундай узун тирноқларни ўстирдингиз, деган саволига Луиза «Бу ҳам жаҳонга ўзини танитишнинг бир усули», — деб жавоб берибди.

ТАСС сурати.

ҚЎЛ БЕРИШМАЙ

Ўзингизга маълум, турли мамлакатларда одамлар бир-бирлари билан турлича сўрашишади. Европа мамлакатларида одамлар бир-бирлари билан ўнг қўлларини сиқиб кўришишади, Ҳиндистонда саломлашиш маъносида кафтлар юз олдида туташтирилади, эскимослар тўғридан-тўғри бурунлари билан суйкалашишади. Хитойда эса қадим замонларда турли уруғ вакиллари бир-бири билан учрашганда, уларнинг ҳар бири.... ўзининг ўнг қўли билан чап қўлини сиқиб кўришарди.

ҒАРОВ МЕТАЛЛДАН ҚОЛИШМАЙДИ

Ғаров (бамбук)дан ясалган конструкциялар Жануби-Шарқий Осиё мамлакатларида кенг қўлланилади. Уларнинг орасида ғаровдан ясалган кўприклар алоҳида ўрин тутади. Ана шундай кўприклардан энг узуни Мин дарёси (ХХР) соҳилларини туташтириб турибди. Шу кўприкнинг узунлиги 250 метрни, эни эса 3 метрни ташкил этади. Кўприк қурилишида бир грамм ҳам металлдан фойдаланилган эмас: ундан бирорта ҳам мих, болтларни тополмайсиз. Шунга қарамай, мутахассисларнинг таъкидлашига қараганда, кўприк мутлақо ишончли.

ДИПЛОМАТЛАР ЖАРИМА ТЎЛАШЯПТИ

Германия Федератив Республикасида мамлакат автомобиль йўлларида вакиллари кўча ҳаракати қоидаларини энг кўп бузаётган мамлакатларнинг рўйхати эълон қилинди. Ана шу рўйхатда Эквадор дипломатлари биринчи ўринни эгаллаб туришибди. Уларнинг ихтиёрида атиги тўрттагина автомобиль бўлишига қарамай, ўтган йили йўл полицияси уларга 53 марта жарима солган экан.

Қани, вазнингни бир ўлчаб кўрайлик-чи...

ТАСС сурати.

Эҳтиёт-шарт, билиб қўйинг

«ОТИ ЙЎҚ» ЧАҚҚАНДА...

⊙ Айни ёз паллалари аксарият кишилар мароқли дам олиб, мазмунли ҳордиқ чиқариш мақсадида дам олиш уйлари, санаторийларга, пансионат, сўлим гўша, баҳаво масканларга бориш орзусида бўлсалар, баъзилар уйда, дала ҳовли юмушлари билан банд бўладилар. Шундай дамларда табиий омиллар билан тўқнашда бўлиб, фавқулодда чаён чақиб олиши мумкин, мана бу фойдали тадбирни билиб қўйганингиз яхши.

Чаён ўта заҳарли ҳашаротлардан бири. Баъзи кексалар чаённи ҳатто ўз номи билан аташни ҳам маъқул кўрмайдилар. Чунки чаён номининг ўзи даҳшатли бир шарпадек туюлади. Сир эмаски, бизнинг шароитимизда чаёндан заҳарланиб, озорланиш ҳоллари тез-тез рўй бериб туради.

Хўш, чаён қандай газанда? Чаёнлар — ўргимчаксимонлилар синфига мансуб умуртқасиз жонзот. Манбаларда қайд этилишича, уларнинг 500 га яқин тури бўлиб шулардан 12 тури мамлакатимизда учрайди. Чаёнлар пахса девор каваклари, кесак, гувалалар орасида, тошлар остида, ҳароба жойларда яшайди. Улар тунда ов қиладиган жониворлар ҳисобланади: ҳашаротлар, ўргимчаклар, мингоёқлар билан овқатланади.

Одатда чаёнлар ночор қолганда, ўзига хавф-хатарни сезгандагина одам ва ҳайвонларни чақади. Уларнинг заҳари сувдек шаффоф эритма ҳосил қила оладиган токсоальбуминларга киради. Заҳарнинг таъсирчанлик даражаси йилнинг фаслига, чаённинг тури ҳамда катта-кичиклигига боғлиқ бўлади.

Чаённинг ниш ургани дарров билинади: чаққан жойда кучли оғриқ пайдо бўлади, бу изтиробли оғриқ тез орада бутун баданга тарқалади. Чаён чаққан жой куйишиб, қизишади, шишинқираб салқийди, баъзида пўрсилдоқ пуфакчалар ҳосил бўлади. Чаёндан заҳарланган кишида умумий ҳолсизланиш рўй беради, тана ҳароратининг кўтарилиши кузатилади, тиришиш пайдо бўлади, юрак фаолияти сусаяди, нафас олишда ўзгаришлар ҳосил бўлади. Бош гангиб, айланади, кўз ўнги қоронғилашади, эт увишади.

Чаён чаққан заҳоти газанда заҳарини куртлаштиришга ҳаракат қилиш керак. Е. Н. Павловскийнинг берган маълумотларига қараганда, чаён озор берган жойга зудлик билан новшадил спирти (нашатир спирти) суртилиб, иссиқ тутилади, мазкур жойга саримсоқ ёки пиёзни эзиб қўйиш ҳам анчагина енгиллик беради. Шунингдек, чаён чаққан жойга хлорли оҳак эритмаси билан бўктирилган пахтани босиш ёхуд марганцовканинг нимтатир суви эритмаси билан артилади. Чаён чаққанда иложи борича тез тиббий ёрдам олиниши зарур. Улар беморнинг томирига махсус зидди-заҳар юборадилар.

Умуман, чаён каби ўта заҳарли ҳашаротлардан эҳтиёт бўлиш керак. Бунинг учун ҳар бир киши ўзининг ошёнини ҳар қандай эски-туски нарсалардан ҳоли қилиши, тоза тутиши даркор. Бир вақтлар қурилган иншоот-иноратларни бузишда эҳтиёткор бўлиш лозим. Айрим маълумотларга қараганда, агар хонадонда калтакесаклар бўлса, уларни йўқотишга ҳаракат қилинмаслиги керак. Чунки улар заҳарли ҳамда зараркунанда ҳашаротлар (суварак, чаён ва бошқа)ларнинг табиий кушандаси ҳисобланади. Қадимда болалар ётадиган жой, бешик, чайла, ўтов атрофига кигиз, жунли арқон ташлаб қўйилган. Бундай жойларга газандалар киришга ботинмайди.

Доно ХЎЖАЕВА,
доришунос.

Стадионни янгилашди

«Ўзбекнефтегазгеология» бирлашмаси механизациялашган кўчма колоннасининг қурувчилари спартакиадани биринчи марта ўзларининг «Геолог» стадионида ўтказдилар. Енгил атлетикачилар чопқирликлари билан мухлисларни қувонтирдилар, тош кўтариш спортида, теннис, футбол, волейбол бўйича мусобақаларда юксак натижалар қўлга киритилди.

Спартакиада байрами арафасида унда қатнашган кўпгина ишчилар стадионни тиклаш учун уюштирилган шанбалик ва якшанбаликларда фаол иштирок этишди. Футбол майдони, югуриш йўлкалари, ўйин майдончалари, корт, остида спорт заллари жойлашган беш минг ўринли минбар ҳозироқ тайёр ҳолда.

Қурилиш учун маблағ бирлашма социал тараққиёти фондидан ажратилган. Тежаб қолинган моддий-техник ресурслар ҳам шунга сарфланмоқда.

Хотиним гапга борди

(Тескари ҳажвия)

Ҳар банданинг эри ичса — ичсину, хотини ичмасин экан. Маҳалладаги хотинлар билан гап еди-ю хотиним ичиб келадиган одат чиқарди.

Ҳар ойда бир: «Эржон, болаларга қараб уйда ўтиринг. Мен гапга кетаяпман», — дейдию, жинси шимининг почасидан бигиздек чиқиб турган пошнасини тақиллатиб, қирғий қараш қилиб кўчага чиқади-кетади.

Вой эр бўлмай... йўғ-эй, хотин бўлмай ҳар нарса бўл. Нима кўп, сенинг гапинг кўпайиб қолди, менинг эса уйда қолиб бола боқишим. Улфатлардан ажраб қолганимга ҳам мана, бир йил бўлаяпти...

Тунов кунги машмашадан кейин тоза юрак олдириб қўйдим...

Кўзимга энди уйқу илинган экан. Кўча эшик тақиллаб қолди. Шошиб эшикка яқинлашдим.

— Ким! — сўрадим ҳовлиқиб.

— Мен, очинг эшикни! — бақирди хотиним. — Қудуққа тушиб кетдингизми? Хотиним келиб қолар демай уйқуга кетибдилар-да? Сиз эркакларни қон чиқмас жойингизга уриб турмаса, дарров талтайиб кетасизлар.

Темир дарвозанинг бир тавақасини очиб, хотинимга йўл бердим. Унинг важоҳати бўлакча эди. Бироз гандираклаб, қўлларини ҳавода ўйнатиб мен томонга кела бошлади.

— Мана-вини кўраяпсизми? Эр деган хотини кечаси ичиб келганда, дарҳол эшикни очиши керакми? Керак! Салом бериб қўлтиғига кириши керакми? Керак! Сиз яхши эрлардан чиқмадингиз. Бўлмайди. Ойингизникига қўйиб келаман эрталаб.

Ё тавба, илгари эр хотинини қўйибди, деган гапни эшитгандим. Энди хотинлар эрларини қўйишаяптими?! Қандай шармандалик! Онамнинг юзларига қандай қарайман!

Шу маҳал онагинамнинг важоҳатли чеҳралари кўриниб кетди.

— Ҳа ўғилжоним, хотинингнинг битта дўқидан қўрқиб кўч-кўронингни кўтариб қайтиб кела қолдингми? Хотин деган эрини уради, сўкади шунақанги. Эрини урмайдиган хотин хотинаканми, шу замонда, — дейишларини яхши биламан.

Бу кўргиликлар ҳам ҳолва экан. Тунов куни хотиним Юнусободдаги чойхонадан ош еб келиб, сўрига ағанади.

— Биласизми ҳей эр, — ғўлдиради хотиним.

— Мен қора қўчқорнинг гўштидан палов еб келдим!

— Майли, ош бўлсин, — дедим астагина. — Кўк чой дамлаб берайми?

— Овозингизни ўчиринг, чой ичмайман, — у эснади, — намунча юмшоқ супурги бўлиб кетдингиз. Ундан кўра орқамни уқаланг.

Вой тавбаей. Қандай кунларга қолдим-а. Хотин деганнинг орқаси юмшоққина бўлгувчи эди. Нима бало, чойхонада ош еб, гапда ичавериб териси ҳам қалинлашиб кетибдими?..

Шу топда бола йиғлаб қолди.

— Болани йиғлатманг, кайфимни учириб!..

— Онаси, кайфингиз бузилмас, бир эмизиб юборақолинг, овунади-қолади.

— Нима дедингиз? Эмизиб юборинг?! Қачондан бери эр қолиб хотин бола эмизадиган бўлди?! Боланинг овозини ўчиринг! Ўзингиз эмизинг! Эр билан хотиннинг ҳуқуқи бир бўлиб кетганига анча бўлган...

...Ана шунақа гаплар. Эр гапга борса борсину, хотин бормасин экан.

Пўлат НИШОНОВ.

Корректор дафтаридан

⊙ Колхоз бўш зоотехниги. (Бош).
⊙ Тома-тома хўл бўлур. (Кўл).
⊙ Масъул қотиб. (Котиб).
⊙ Қорақўл қўйлар. (Қоракўл).
⊙ Чала-ҳовли. (Дала).
⊙ Мулла соч бола. (Малла).
⊙ Иш вақтим туғади. (Тугади).
⊙ Тўй чўпкарили. (Кўпкарили).
⊙ Янги тоғ яратдик. (Боғ).
⊙ Одам қовоқ. (Бодом).

Тўпловчи:
Нуриддин ЯҲЁЕВ,
Самарқанд область, Иштихон район газетасининг ходими.

Муҳаррир
Э. М. ЭРНАЗАРОВ.

10 июлдан — 16 июлгача Телепрограммалар

Душанба, 10

● ЎзТВ

15.00 «Сендан у гина, мендан бу гина». Бадиий фильм («Мосфильм»).
16.25 «Советлар мамлакати бўйлаб». Кинопрограмма.
17.30 Абитуриентлар учун. Иншо қандай ёзилади.
17.55 Янгиликлар.
18.05 Регби бўйича СССР чемпионати. «Звезда» (Тошкент) — ҲҲА (Монино).
18.45 Телетомошабинларнинг талабларига биноан. «Инсон ва қо iун» (9 июндаги кўрсатув такрорланади).
20.00 «Ахборот» (рус.).
20.20 «Чорвадор» программаси.
20.50 С. Айний номли Бухоро область музикали драма ва комедия театри артистларининг концерти.
21.30 Москва. «Время».
22.05 «Ахборот».
22.25 Реклама.
23.30 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Келинг, очиқчасига гаплашайлик».
24.00 Кўрсатувлар программаси.

●

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

19.20 «Ҳаёт чизиғи». Телефильм.
20.05 «Милициядаги ҳодиса». Бадиий фильм («Мосфильм»).

ДУШАНБЕ КЎРСАТАДИ:

21.30 Москва. «Время».
22.05 «Таъвоно бувад, ҳар ки доно бувад». «Шоҳнома»нинг 1000 йиллигига.

● МТ I

7.00 «120 минут».
9.05 Футбол шарҳи.
9.35 «Чангалзорларда, дарёлар тошиб оқадиган жойда». Бадиий фильм («Центрнаучфильм»).
11.00 «Илмий-оммабоп кино соати».

* * *

16.05 Мамлакат телевидение студиялари ҳужжатли фильмлари премьераси: «Икки танаффусли очиқ дарс» (Олмаота), «Илонсўқмоқлардаги суҳбатлар» (Ашхобод).
16.55 «Бор бўл, музика!». Франция болалари куйлайди.
17.30 «Объектив».
18.00 Пианиночиларнинг VIII Бутунроссия конкурси. Пятигорскдан кўрсатилади.
18.45 Мультфильмлар: «Матрёшкалар яшаган экан», «Эски пластинка».
19.10 Кооперативларнинг Бутуниттифоқ съезди: муаммолар ва мулоҳазалар.
19.40 Футбол шарҳи.
20.10 А. Борин. «Ҳукм». Телеспектакль премьераси.
21.30 «Время».
22.05 Теннис. Уимблдон турнири. Финал. Англиядан кўрсатилади.
23.20 Пхеньяндаги ёшлар ва студентларнинг XIII Жаҳон фестивали кундалиги. Якунловчи кўрсатув.

● МТ II

9.00 Эрталабки гимнастика.
9.15 «Кремль». «Москва тарихи» туркумидан илмий-оммабоп фильм.
9.45 «Арфанинг сеҳрли оҳанги». Фильм-концерт.
10.10 Мультфильмлар: «Столни қандай олиб келишди», «Ким кучли».
10.25 Халқ чолғулари садолари.
10.55 Итальян тили.
11.25 «Болаларга ҳайвонлар ҳақида». Ленинграддан кўрсатилади.
11.55 Реклама.
12.00 «Бу дунёни ҳаяжонлантирмоқда».
12.15 «Шаҳар ва йиллар». Ҳужжатли фильмлар: «Унинг номи — Киев», «Кяхта».
13.00 «Мактаб». Уч серияли телевизион бадиий фильм. 1-серия — «Қочоқ» (Одесса киностудияси).
14.05 «Совет Иттифоқига хизмат қиламан!».
15.05 «Рассом хотинининг портрети». Бадиий фильм, субтитр билан («Мосфильм»).

* * *

17.30 Янгиликлар.
17.40 МТ фондидан. «Вақт кутиб турмайди». Телевизион бадиий фильм. 1-серия («Беларусьфильм»).
18.55 От спорти. Бутуниттифоқ мусобақалари. Москва отчопаридан кўрсатилади.
19.40 С. Прокофьев. «Ромео ва Жульетта» балетидан сюита. Москва Давлат филармониясининг академик оркестри ижро этади.
20.05 «БССРнинг етмиш йиллиги». Ҳужжатли фильм премьераси («Беларусьфильм»).
20.15 Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар!
20.30 Халқ куйлари.
20.45 Теннис. Уимблдон турнири. Финал. Англиядан кўрсатилади.
21.30 «Время».
22.05 МТ фондидан. «Вақт кутиб турмайди». Телевизион бадиий фильм. 1-серия («Беларусьфильм»).
23.20 «Тонгги почта». Музикали кўрсатув.
23.50 Футбол. СССР чемпионати. «Металлист» — «Спартак». 2-тайм. Харьковдан кўрсатилади.
00.40 Янгиликлар.

Сешанба, 11

● ЎзТВ

15.30 «Милициядаги ҳодиса». Бадиий фильм.
16.55 «Инсон ва табиат». Кинопрограмма.
17.30 Абитуриентлар учун. Математика.
18.00 Янгиликлар.
18.15 Болалар учун фильмлар: «Индамас», «Имконият».
18.55 «Анна». А. Ахматова туғилган кунининг 100 йиллигига бағишланган адабий композиция (рус.).
19.25 «Тил — маданият кўзгуси». ЎзССР Тиллар тўғрисидаги Қонуни лойиҳасини муҳокама қиламиз.
20.00 «Ахборот» (рус.).
20.20 «Давр тақозоси билан». Урганч ёғ заводида реконструкция ишларининг бориши ҳақида.
20.50 Ўзбек куйларидан концерт.
21.30 Москва. «Время».
22.00 «Ахборот».
22.20 «Пахтакорларнинг долзарб вазифалари». Ўзбекистон телевидениесининг Ўзбекистон Давлат агросаноат комитети мутахассислари билан биргаликдаги рейди.
23.00 Экранимизда биринчи марта. «Иккиёқлама қувиш». Бадиий фильм («Мосфильм»).
00.25 Кўрсатувлар программаси.

●

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

19.30 «Синф», «Давлат йўли». Телефильмлар.
20.10 «Тошкент» студияси кўрсатади. «Кооператор бўлиш осонми?». Бевосита мулоқот. Тошкент шаҳрида кооперацияни ривожлантириш масалаларининг муҳокамаси (рус.).

ДУШАНБЕ КЎРСАТАДИ:

21.30 Москва. «Время».
22.00 «Тасанно, Фарруҳ!» Республикада хизмат кўрсатган артист Фарруҳ Рўзиматов ижоди.

● МТ I

7.00 «120 минут».
9.05 А. Борин. «Ҳукм». Телеспектакль.
10.20 «Қойилмақом Фердинант». Мультфильм. 1 ва 2-қисмлар.
11.15 Йил фасллари. Июль.
12.15 «Бу бўлган... бўлганди...».

* * *

16.05 Туркманистон ССР музикали фольклорининг концерти.
16.35 Ҳужжатли фильмлар: «Сатпаев сайёраси», «Давид Какабадзе».
17.25 «Хор плюс биз». Болалар хор коллективларининг конкурси.
18.10 «Монголия портретига чизгилар». Кинопрограмма.
18.55 «Рақобатчилар». Мультфильм.
19.10 «Шеърият лаҳзалари».
19.15 «Дунё воқеалари».
19.30 Ҳужжатли фильм.
19.45 Оила экрани. «Деразамдан поездлар ўтгани кўриняпти». Бадиий фильм.
21.30 «Время».
22.00 Футбол. СССР чемпионати. «Днепр» — «Динамо» (Киев). Днепропетровскдан олиб кўрсатилади. Танаффус пайтида (22.45) — «Спорт ҳамма учун».
24.00 «Дунё воқеалари».
00.15 СССР халқ артисти Е. Нестеренко ҳамда СССР Давлат телерадиосининг СССР халқ артисти Н. Некрасов раҳбарлигидаги халқ чолғулари академик оркестри концерти.

● МТ II

9.00 Эрталабки гимнастика.
9.15 «Давлат муҳофазасида». «Москва тарихи» туркумидан илмий-оммабоп фильм.
9.45 Д. Биссет эртаклари асосида мультфильмлар.
10.15 УССР Ивано-Франковск области «Заграва» фольклор ансамблининг концерти.
10.40 «От чопган водийда...». Ҳужжатли фильм премьераси («Молдова-филм»).
10.55 Француз тили. 1-йил шуғулланаётганлар учун.
11.55 Ҳаракат хавфсизлиги учун.
12.00 Янгиликлар.
12.10 Ритмик гимнастика.
12.55 «Мактаб». Уч серияли телевизион бадиий фильм. 2-серия — «Чилим найи».
14.00 РСФСР халқ артисти В. Горностаева ижросида Ф. Шопен асарлари.
14.30 «Вақт кутиб турмайди». Телевизион бадиий фильм. 1-серия.
15.45 «Тўлқинлар иродаси билан». Эстрада программаси.

* * *

17.30 Янгиликлар.
17.40 «Вақт кутиб турмайди». Телевизион бадиий фильм. 2-серия.
18.55 Ритмик гимнастика.
19.40 «Фондимиздан». П. И. Чайковский. СССР Давлат академик симфоник оркестри ижросида торли оркестр учун серенада.
20.15 Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар!
20.30 СССР Олий Совети сессиясида.
21.30 «Время».
22.00 «Вақт кутиб турмайди». Телевизион бадиий фильм. 2-серия.
23.15 Ҳужжатли фильмлар экрани. «Суйменқул Чокмаров». Ҳужжатли фильм премьераси («Қирғизфильм»).
00.05 Янгиликлар.

Чоршанба, 12

● ЎзТВ

15.05 «Иккиёқлама қувиш». Бадиий фильм.
16.30 А. Қаҳҳор. «Қўшчинор чироқлари». Видеофильм. 1-қисм.
17.30 Абитуриентлар учун. Физика.
18.00 Янгиликлар.
18.15 «Ҳамма гап шляпада», «Олис, олис жанубда». Мультфильмлар.
18.40 Ўсмирлар учун. «Сен ҳақингда ва сен учун» (рус.).
19.15 «Қонун ҳамма учун баробар».
20.00 «Ахборот» (рус.).
20.20 «Халқлар дўстлиги — адабиётлар дўстлиги». Туркман шоири Ўктам Эминов — меҳмонимиз.
20.45 Ўзбекистон Давлат телерадиоси дуторчи қизлар ансамблининг концерти.
21.30 Москва. «Время».
22.05 «Ахборот».
22.25 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Муносабат». «Ўзбекистон маликаси» конкурсининг якунларига доир.
00.05 Кўрсатувлар программаси.

●

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

19.30 «Республика мулки». Бадиий фильм (М. Горький номли киностудия). 1-серия.
20.35 «Тўрт жуфт шим ва чит кўйлак». Телефильм.
21.05 «Тошкент» студияси кўрсатади. «Пульс». Информацион кўрсатув.
21.15 «Саҳоватли сув». Телефильм.

ДУШАНБЕ КЎРСАТАДИ:

21.30 Москва. «Время».
22.05 «Тузоқ». Бадиий фильм (рус.).

● МТ I

7.00 «120 минут».
9.05 Футбол. СССР чемпионати. «Днепр» — «Динамо» (Киев). Днепропетровскдан кўрсатилади.
10.45 «Оламга саёҳат». Альманах.
11.45 «Камалак» халқ ижодиёти телепрограммаларининг VIII Халқаро фестивали. «Чўзиб айтиладиган қўшиқлар» (Монголия).

* * *

16.05 Болалар учун фильм. «Дахлсиз тепалик» («Ўзбекфильм»). 1-серия. Премьера.
17.10 А. Федоров (балалайка) ва В. Сидельников (гитара) чаладилар.
17.25 Қишлоқ истиқболлари. «Бизнинг бурчимиз». Телевизион ҳужжатли фильм премьераси (Ленинград).
17.55 «Гулла-яшна, буджак». Молдавия ССР Тара қишлоғи болгар ашула ва рақс ансамблининг чиқиши. Кишинёвдан кўрсатилади.
18.30 «Тараққиёт. Ахборот. Реклама».
19.15 «Дунё воқеалари».
19.30 «Тун пайрам». Хакасияда фольклор байрами.
20.00 «Резонанс». Миллатлараро муносабатлар жаҳон тажрибаси кўзгусида.
21.30 «Время».
22.05 «Дунё бўйлаб 80 минора ортида». Эстрада программаси. Эйфель минорасининг 100 йиллигига.
23.40 «Дунё воқеалари».
23.55 Фестиваллар, конкурслар, концертлар.

● МТ II

9.00 Эрталабки гимнастика.
9.15 «Москванинг Пушкин қадамжолари». «Москва тарихи» туркумидан илмий-оммабоп фильм.
9.45 Д. Биссет эртаклари асосида мультфильмлар.
10.15 «Лотос» бал рақслари халқ ансамбли. Астрахандан кўрсатилади.
10.55 Немис тили. 1-йил шуғулланаётганлар учун.
11.25 СССР ИИМ Ички қўшинлар духовой оркестрларининг чиқиши.
11.55 Реклама.
12.00 Янгиликлар.
12.10 «Қорақум дарёсида». Телевизион ҳужжатли фильм премьераси (Ашхобод).
12.25 Немис тили. 2-йил шуғулланаётганлар учун.
12.55 «Мактаб». Уч серияли телевизион бадиий фильм. 3-серия — «Бошловчи».
14.00 П. И. Чайковский номли VIII Халқаро конкурс лауреатларининг концерти.
15.05 «Вақт кутиб турмайди». Телевизион бадиий фильм. 2-серия.

* * *

17.10 Янгиликлар.
17.20 Иллюзион. «Шоввоз солдат Швейк». Бадиий фильм (ЧССР).
19.00 «Катталар ва кичкинтойлар учун эртаклар». Мультфильм.
19.20 Камондан отиш. Жаҳон чемпионати. Швейцариядан кўрсатилади.
19.50 «Давр ҳақида ва ўзим ҳақимда». В. Луговской.
20.15 Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар!
20.30 СССР Олий Совети сессиясида.
21.30 «Время».
22.05 Иллюзион. «Шоввоз солдат Швейк». Бадиий фильм.
23.45 «Поль Гоген. Илк орзулар». Ҳужжатли фильм («Малон Гилл продакшис» Вашингтон миллий галереяси билан суратга олган, АҚШ).
00.35 Янгиликлар.

Пайшанба, 13

● ЎзТВ

15.00 «Республика мулки». Бадиий фильм. 1-серия.
16.05 «Типратикан ва бошқалар ҳақида», «Аҳволлар қандай, қўриқхона?». Телефильмлар.
16.40 А. Қаҳҳор. «Қўшчинор чироқлари». Видеофильм. 2-қисм.
17.30 Абитуриентлар учун. Химия.
18.00 Янгиликлар.
18.15 «Қувноқ камалак». Болалар учун фильм-концерт.
18.45 «Бу сирли олам...». Табиатда иқлимнинг ўзгариши сабаблари.
19.25 Ўзбекистон Давлат телерадиосининг камер оркестри чалади.
20.00 «Ахборот» (рус.).
20.20 «Жар ёқасида». Телевизион фильм премьераси («Ўзбектелефильм»).
20.45 «Қардош халқлар иттифоқи».
21.30 Москва. «Время».
22.05 «Ахборот».
22.25 Ретро. Экранда — «Ўзбекфильм» киностудиясининг фильмлари. «26-отилмасин».
00.05 Кўрсатувлар программаси.

●

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

19.30 «Республика мулки». Бадиий фильм. 2-серия.
20.40 Реклама.
20.50 «Кулол дастгоҳи», «Бизнинг уйимиз Қизилқумда». Телефильмлар.

ФРУНЗЕ КЎРСАТАДИ:

21.30 Москва. «Время».
22.05 «Суғоришга жиддий эътибор».
22.15 «Коммерция бўлими таклиф этади».
22.25 «Боғбон». Бадиий фильм (рус.).

● МТ I

7.00 «120 минут».
9.05 «Сен-Жюст ҳамда вазият тақозосига кўра». Телевизион бадиий фильм. 1-серия (Франция).
10.35 «Тўртовлон дўстлар» туркумидан мультфильмлар.
11.15 «Москва—Париж 1900—1930 йиллар» кўргазмаси. 1-кўрсатув.

* * *

16.00 Болалар учун фильм. «Дахлсиз тепалик». 2-серия.
17.05 «Музикали хазина». А. Бородин номли Давлат квартетининг концерти. Программада Д. Шостакович асарлари.
17.45 «...16 ёшгача ва ундан катталар».
18.30 «Партком ва қайта қуриш». Молдавия партия ташкилотларининг иш тажрибасидан.
19.15 «Дунё воқеалари».
19.30 Актуал объектив. «Тушунишни истамайдиган қариялар». Ҳужжатли фильм премьераси («Беларусьфильм»).
20.00 «Сен-Жюст ҳамда вазият тақозосига кўра». Телевизион бадиий фильм. 1-серия (Франция).
21.30 «Время».
22.05 «Босқичлар».
23.35 «Дунё воқеалари».
23.50 Оммавий куй янгиликлари. «Одамлар ва денгиз». Халқаро эстрада қўшиқлари фестивали (ГДР).

● МТ II

9.00 Эрталабки гимнастика.
9.15 «Табиб, шифокор, врач». «Москва тарихи» туркумидан. Медицинанинг ривожланиши ҳақида илмий-оммабоп фильм.
9.45 «Узоқ орол сири». Мультфильм.
10.15 «Хатлон оҳанглари». Душанбедан кўрсатилади.
10.55 Испан тили. 1-йил шуғулланаётганлар учун.
11.25 «Чорраҳа». Москва областидаги «Правда» совхозида ижара пудрати ҳақида телевизион ҳужжатли фильм.
12.00 Янгиликлар.
12.10 «Вильнюс». Телевизион ҳужжатли фильм.
12.30 Испан тили. 2-йил шуғулланаётганлар учун.
13.00 Болалар учун фильм. «Совға» («Тожикфильм»).
14.05 «Э. Казакевич. Портретга чизгилар». Фильм-концерт.
14.55 Иллюзион. «Шоввоз солдат Швейк». Бадиий фильм.

* * *

17.30 Янгиликлар.
17.40 Иттифоқдош республикалар студияларининг фильмлари. «Ўт илдизи». 1-серия — «Ойимқиз Брукшдварис ҳақида достон» (Литва киностудияси). Премьера.
18.55 РСФСР шаҳарлари телестудиялари. «Ўтмиш ва замонавийлик». Куйбишев телевидение студиясининг программаси.
19.40 «Ока ва Орлик узра». Орёлдан кўрсатилади.
20.15 Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар!
20.30 СССР Олий Совети сессиясида.
21.30 «Время».
22.05 Иттифоқдош республикалар студияларининг фильмлари. «Ўт илдизи». 1-серия — «Ойимқиз Брукшдварис ҳақида достон» (Литва киностудияси). Премьера.
23.20 Янгиликлар.

Жума, 14

● ЎзТВ

15.00 «Республика мулки». Бадиий фильм. 2-серия.
16.10 «Табиатнинг бебаҳо инъомлари». Телефильм.
16.30 А. Қаҳҳор. «Қўшчинор чироқлари». Видеофильм. 3-қисм.
17.30 Абитуриентлар учун. Биология.
18.00 Янгиликлар.
18.15 «От». Мультфильм.
18.25 «Абитуриент-89». Й. Охунбобоев номли Халқлар дўстлиги орденли Тошкент тўқимачилик ва енгил саноат институти.
18.55 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Жиддий интервью». «Ўзбекфильм» киностудиясининг ёш режиссёри Н. Тўлахўжаев ҳақида (рус.).
19.30 «Қувонч». Фильм-концерт.
20.00 «Ахборот» (рус.).
20.20 Реклама.
20.25 Республика халқ артисти Камолиддин Раҳимов куйлайди.
21.30 Москва. «Время».
22.05 «Ахборот».
22.25 Телевизион миниатюралар театри.
23.20 «Тошкент» студияси кўрсатади. «Оила».
00.20 Кўрсатувлар программаси.

●

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

19.30 «Тошкент» студияси кўрсатади. «Кескин танқид остида». Ўзбекистон телевидениесининг Тошкент шаҳри халқ контроли комитети ва республика санэпидстанцияси билан биргаликда рейди (рус.).
20.00 «Футболдан оғиз очманг». Бадиий фильм (М. Горький номли киностудия).
21.05 «Тошкент» студияси кўрсатади. «Пульс». Информацион кўрсатув (рус.).
21.15 «Тошкесарлар». Телефильм.

ФРУНЗЕ КЎРСАТАДИ:

21.30 Москва. «Время».
22.05 «Телевидение ва томошабин». Қирғизистон ССР Давлат телерадиоси ижодий ходимларининг Узген районн меҳнаткашлари билан учрашуви.
22.45 «Осуда тергов». Бадиий фильм (рус.).

● МТ I

7.00 «120 минут».
9.05 «Сен-Жюст ҳамда вазият тақозосига кўра». Телевизион бадиий фильм. 2-серия.
10.35 «Бор бўл, музика!». Франция болалари куйлайди.
11.10 «Москва — Париж 1900—1930 йиллар» кўргазмаси. 2-кўрсатув.
12.00 «Босқичлар».

* * *

16.00 «Владимирлик гимнастлар». Телевизион ҳужжатли фильм.
16.30 «Қадрдон ўтмиш». Фильм-концерт.
16.50 «Ёдгорлик уй». Ҳужжатли фильм премьераси («Туркманфильм»).
17.10 «Фан: назария, тажриба, практика».
17.55 «Уйғур жилолари». Олмаотадан кўрсатилади.
18.25 «Баджаҳл ўгай она ҳақида». Мультфильм.
18.45 «Интерсигнал».
19.15 «Дунё воқеалари».
19.30 Бутунроссия конкурсининг лауреати Т. Хохлова куйлайди.
20.00 «Сен-Жюст ҳамда вазият тақозосига кўра». Телевизион бадиий фильм. 2-серия.
21.30 «Время».
22.05 Франция телевидениесининг программаси.
23.05 «Бу бўлган... бўлганди...».
23.25 «Нигоҳ».

● МТ II

9.00 Эрталабки гимнастика.
9.15 «Мен боғларни куйлайман». Илмий-оммабоп фильм.
9.35 «Ойга парвоз». Мультфильм.
10.05 Чемпионларнинг бошловчи спортчиларга маслаҳатлари.
10.50 «Халқ ижодиёти». Телевизион кўрсатув.
11.20 Инглиз тили. 1-йил шуғулланаётганлар учун.
11.50 А. Вивальди. Скрипка ва оркестр учун ля минор концерти.
12.00 Янгиликлар.
12.10 «Шарманкачилар — Амарнинг оға-инилари» (Франция).
12.25 Инглиз тили. 2-йил шуғулланаётганлар учун.
12.55 Болалар учун фильм. «Мангуликнинг оқ атиргули» («Грузия фильм»).
14.00 Ритмик гимнастика.
14.30 М. Кугель чалади (альт).
14.55 Иттифоқдош республикалар студияларининг фильмлари. «Ўт илдизи». 1-серия.

* * *

17.30 Янгиликлар.
17.40 Иттифоқдош республикалар студияларининг фильмлари. «Ўт илдизи». 2-серия — «Мальвинанинг катта бувиси ҳақида достон».
18.45 А. Маттийзен. Виолончель учун соната (Таллин).
19.00 «Майдон». Спорт программаси.
20.00 «Чаплин ролларини ўйнаймиз». Эстрада программаси (Омск).
20.15 Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар!
20.30 СССР Олий Совети сессиясида.
21.30 «Время».
22.05 Иттифоқдош республикалар студияларининг фильмлари. «Ўт илдизи». 2-серия — «Мальвинанинг катта бувиси ҳақида достон».
23.10 «Хотира кемаси». Ҳужжатли фильм.
23.20 «Оқшом концерти». Кишинёвдан кўрсатилади.
23.50 Янгиликлар.

Шанба, 15

● ЎзТВ

9.00 «Ассалому алайкум». Информацион-музикали программа.

*

10.00 «Шанба экрани». Кинопрограмма.
10.35 «Тошкент» студияси кўрсатади. «Шаҳар портрети» (такрор.).
11.40 «Актёрлар ва роллар». А. Мажидий номли Каттақўрғон драма театрининг артисти М. Йўлдошева ижоди ҳақида.
12.35 «Ҳужжатли экран». Кинокўрсатув.
13.35 «Замандас». Қишлоқ меҳнаткашлари учун программа (қозоқ тилида).
14.35 Спорт программаси: 1. «Физкультура ва саломатлик». 2. «Дам олиш кунини стадионда ўтказиб...». 3. «Аҳволлар қандай, чемпион?» Э. Каримов.
15.55 «Объективда — қайта қуриш».

* * *

17.55 Кўрсатувлар программаси.
18.00 Ўсмирлар учун. «Тенгдошлар».
18.45 «Мультипанорама».
19.25 «Инсон ва табиат». Табиатдан фойдаланишнинг актуал муаммолари.
20.00 «Ахборот» (рус.).
20.20 «Ўзбек тилини ўрганамиз».
20.55 Эстрада концерти.
21.30 Москва. «Время».
22.05 «Ахборот».
22.25 «Шийпондаги учрашувлар». Сирдарё область Ильич районидаги «Правда» совхози меҳнаткашлари билан учрашув.
23.45 Кўрсатувлар программаси.

●

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

ДУШАНБЕ КЎРСАТАДИ:

18.00 Кўрсатувлар программаси.
18.05 «Тулки», «Сандиқ». Мультфильмлар.
18.25 «Офтобак». Октябрятлар учун программа.
19.00 «Меҳргон». Кумсангир районидан кўрсатув.
19.50 «Энг ёши». Ҳужжатли фильм.
20.00 Информацион программа.
20.30 Кинолавҳа.
20.40 Концерт.
21.30 Москва. «Время».
22.05 Театр хонадонингизда. F. Абдулло. «Фарёди ишқ». Қўрғонтепа шаҳар музикали комедия театрининг спектакли.

● МТ I

7.00 «120 минут».
9.05 «Сиз яратган боғ».
9.30 «Бир умрлик қўшиқ». Фильм-концерт.
10.00 «Ўргимчак Тинка». Мультфильм.
10.15 «Инсон. Ер. Коинот».
11.15 «Эртанги кун жадвали». Телевизион бадиий фильм («Экран»).
12.40 «Дунё воқеалари».
12.55 Москва ҳунар-техника таълими талабалари «Вечорка» халқ хори ҳақида концерт-очерк.
13.20 «Социализм мамлакатларида».
13.50 Иттифоқдош республикалар киносанъати. Украина киносанъати.
15.20 «Россия лўлиларининг қўшиқлари».
16.00 «Картина». И. Глазуновнинг «Юз аср» асари ҳақида ҳужжатли фильм.
16.25 «Ҳайвонот оламида».
17.25 Мультфильм.
17.40 Останкино концерт студиясида ёзувчи А. Битов билан учрашув.
18.55 «Планета». Халқаро программа.
19.55 В. Шукшиннинг фильмлари ва роллари. «Икки Федор». Бадиий фильм (Одесса киностудияси).
21.30 «Время».
22.05 Телетомошабин ҳамроҳи.
22.25 1989 йил қўшиқлари.
23.35 «Монтаж». Ёшлар телефельетони.

● МТ II

8.30 Эрталабки гимнастика.
8.45 «Қишлоқ янгиликлари».
9.45 Иттифоқдош республикалар студияларининг фильмлари. «Ўт илдизи». 2-серия — «Мальвинанинг катта бувиси ҳақида достон».
10.50 «Медео рицарлари». Телевизион ҳужжатли фильм премьераси (Олмаота).
11.00 Янгиликлар.
11.10 «Рассомлик, тақдир экан». Пермдан кўрсатилади.
12.00 Телевизион музикали абонемент. Е. Кисин концерти.
12.40 «Давр ҳақида ва ўзим ҳақимда». В. Маяковский.
13.00 Янгиликлар.
13.10 Миллий баскетбол ассоциацияси профессионаллари ўртасида баскетбол бўйича АҚШ чемпионати.
14.10 «Сиэтлга командировка».
15.10 «Крепиш». Бадиий фильм, субтитр билан («Центрнаучфильм»).
16.40 «Оперетта артисти». РСФСРда хизмат кўрсатган артист Н. Рубан.
17.25 «...16 ёшгача ва ундан катталар».
18.10 Маҳмуд Эсомбоев театри.
18.45 «Овозлар...». Телевизион ҳужжатли фильм премьераси («Лентелефильм»).
18.55 РСФСРда хизмат кўрсатган артист Борис Николаев куйлайди.
19.30 Енгил атлетика. СССР ва ГДР терма командаларининг матчи. Брянскдан кўрсатилади.
20.00 «Шарқий Сибирь». Киножурнал.
20.15 Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар!
20.30 СССР Олий Совети сессиясида.
21.30 «Время».
22.05 «Пи» белгиси билан». Танаффус пайтида (22.50) — «НТМ». Информацион кўрсатув.

Якшанба, 16

● ЎзТВ

9.00 «Ассалому алайкум». Информацион-музикали программа.

*

10.00 «Биргаликда куйлаймиз». Қ. Ҳикмат, А. Тўхтаганова. «Тойчоқ».
10.25 Ёш спортчи мактаби: 1. Кураш. 2. Шашка.
11.15 «ЎзССР Кинематографчилар союзида». Кинокўрсатув (рус.).
12.15 «Оналар мактаби».
12.45 «Инсон ва замин». Қашқадарё области қишлоқ меҳнаткашларига бағишланган кўрсатув.
13.45 «Халқ ижодиёти».
14.35 М. Бобоев. «Онаизор». О. Хўжаев номли Сирдарё область музикали драма театрининг спектакли.
16.15 «Деҳқон — ер эгаси». Сурхондарё область Жарқўрғон районидаги Ҳ. Олимжон номли совхозда суғориладиган ерлардан оқилона фойдаланиш муаммолари ҳақида.
16.45 Реклама.

* * *

18.00 Кўрсатувлар программаси.
18.05 Болалар учун концерт.
18.35 «Иқбол». Қизлар конкурс программаси.
20.00 «Ахборот» (рус.).
20.20 Катталар учун мультфильмлар.
20.50 Дам олиш концерти.
21.30 Москва. «Время».
22.05 «Ахборот».
22.25 «Паспортсиз киши». Бадиий фильм («Мосфильм»).
24.00 Кўрсатувлар программаси.

●

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

ФРУНЗЕ КЎРСАТАДИ:

17.30 Кўрсатувлар программаси.
17.35 Реклама.
17.45 «Бегона ҳаёт». Бадиий фильм (рус.).
19.15 «Интерэкран». Тожикистон тупроғидаги музикали учрашувлар.
20.10 «Дарек». «Очпос из». К. Тинистанов.
21.00 «Тиканли экран». Иккиламчи хом ашё ва металл парчаларини тўплаш ва улардан фойдаланишдаги жиддий камчиликлар ҳақида.
21.30 Москва. «Время».
22.05 «Қирғиз санъати кишилари». Қирғизистон ССР халқ артисти О. Шобдонова.

● МТ I

8.45 Ритмик гимнастика.
9.20 «Спортлото» тиражи.
9.30 «Эрта саҳарлаб». Болалар учун дам олиш-ўқув кўрсатуви.
10.30 «Совет Иттифоқига хизмат қиламан!».
11.30 «Тонгги почта». Музикали кўрсатув.
12.00 «Саёҳатчилар клуби».
13.00 Болалар информацион-публицистик программаси.
14.30 «Музикали киоск».
15.00 «Здоровье».
15.45 «Нигоҳ». Якшанба сони.
16.45 «Очокочи». Мультфильм премьераси.
16.55 «Камалак» халқ ижодиёти телепрограммаларининг VIII Халқаро фестивали. «Миллий ансамбль рақсга тушади» (Ироқ).
17.30 «Қишлоқ янгиликлари».
18.30 «Халқаро панорама».
19.15 Якшанба кинозали.
20.15 «Тўғри сўзнинг тўқмоғи». Бадиий фильм («Мосфильм»).
21.30 «Время».
22.05 «Салом, доктор!».
22.20 Навқирон театрлар коллективларининг ижодий изланишларига бағишланган кўрсатув.
23.05 Джаз кечаси.

● МТ II

8.30 Зарядкага сафланинг!
8.45 Н. Бауман номли МВТУ «Молодость» ансамблининг концерти.
9.05 Иттифоқдош республикалар студияларининг фильмлари. «Сўнгги турнага ов» («Беларусьфильм»). 1 ва 2-сериялар.
10.45 Металлурглар кунига. Ҳужжатли фильмлар премьераси: «Мамлакатнинг бош домнаси», «Металлурглар учун «Саломатлик» программаси амалда», «1989 йил. Новолипецк металлургия комбинатида хўжалик ҳисоби».
11.30 Янгиликлар.
11.40 «Геракл Адмет ҳузурида». Мультфильм.
12.00 «Саёҳатчилар клуби».
13.00 М. Петухов В.-А. Моцарт асарларини чалади.
13.25 Ҳаракат хавфсизлиги учун.
13.30 Янгиликлар.
13.40 Москва — Бостон телекўприги. «Кучли давлатлар ва атроф муҳит».
14.40 «Она-замин ташвишида» туркумидан ҳужжатли фильмлар: «Аскания Нова айб белгилари», «Амба».
15.25 «Қалб тўридан». Томскдан кўрсатилади.
16.10 Ҳужжатли фильм премьераси.
17.30 «Квакша». Мультфильм.
17.50 Мамлакат театрлари намойиш этади. «Шаҳар атрофи». А. Вампиловнинг «Катта ўғил» пьесаси асосида Камчатка область драма театри спектаклининг премьераси.
19.30 Украина Давлат телерадиоси. «Қўнғироқсиз дарс» (Киев).
20.00 «Севги қурбонларига ёдгорлик». Ҳайкалтарош В. Сидур.
20.30 Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар!
20.45 Енгил атлетика. СССР ва ГДР терма командаларининг матчи. Брянскдан кўрсатилади.
21.30 «Время».
22.05 «Салом, доктор!».
22.20 «Қўрқувга қарши даво». Бадиий фильм (Свердловск киностудияси).

ТОШКЕНТ оқшоми

Ўзбек ва рус тилларида мустақил равишда нашр этилади.

«Тошкент оқшоми»

(«Вечерний Ташкент») — орган Ташкентского горкома Компартии Узбекистана и городского Совета народных депутатов.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри.

РЕДАКЦИЯ АДРЕСИ: 700083, Тошкент, Ленинград кўчаси, 32.

Телефонлар: қабулхона—32-53-76; бўлимлар: партия турмуши ва совет қурилиши—32-57-84; экономика ва шаҳар хўжалиги—32-54-19; ижтимоий масала — 32-53-10; хатлар ва оммавий ишлар — 33-29-70; жамоатчилик редакцияси — 33-99-42, 32-53-66, 32-54-15; «Тошкентская неделя» реламалар эълони — 32-56-84; эълонлар — 33-81-42.

Якшанбадан ташқари, ҳар куни чиқади.

Р. — 09797. В.2148. Индекс 64690. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10